

Genç Öncüler

Haziran-Temmuz 2010 • Sayı 59 • Yıl 8 • 3 TL • Aylık Gençlik Dergisi

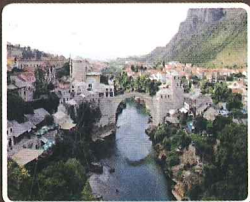

*Said Halim
Paşa ile
Röportaj*

**boşuna yaşamadın!
boşuna ölmedin!**

“Onurlu Bir Gelecek, Bugünden Onun İçin Hazırlananlara Aittir”

Mostar'dan
Adriyatik'e

Bir Gece
Ansızın

Bakara

214

“Yoksa sizden önce gelip-geçenlerin hali başınıza gelmeden cennete gireceğinizi mi sandınız? Onlara öyle bir yoksulluk, öyle dayanılmaz bir zorluk çattı ve öylesine sarsıldılar ki, sonunda elçi, beraberindeki mü’minlerle; “Allah’ın yardımı ne zaman?” diyordu. Dikkat edin. Şüphesiz Allah’ın yardımı pek yakındır.”

Tarihin Kırılma Noktası: Mavi Marmara

“Boşuna savaşmadın. Boşuna yaşamadın. Boşuna ölmedin.” der üstad Sezai Karakoç. Üç cümlelik bir destan koyar önümüze.

Mayıs'ın son günlerinde, yılların biriktirdikleriyle yola çıkıldı ve her şey geride bırakıldı. Yükler yardım malzemesi olsa da, rota kardeşlik ve insanlık çağrısıydı.

Hedefleri ve ufukları ülkelerinin ulusal sınırlarıyla sınırlı olanlar anlamadı tabi olanı biteni. Anlayamazlardı da. Çünkü birkaç yüz kişinin bir araya gelip, diplomasinin insafını beklemeden yola koyulması, günübürlük mantıklarla anlaşılamazdı. Ve dertsiz tasasız hiç kimse, sevdiklerini geride bırakıp, kardeşleri uğruna kurşunlara siper olanlara anlam veremezdi.

Ulus devletin Müslüman zihinlere kurduğu prangaları kırdı Mavi Marmara. Kardeşlik çağrısının evrenselliğini haykırdı. Sokakları hatırlattı ve tekbirleri yankılattı. Şehadeti yaşattı. Onur ve izzetin var olduğunu kanıtladı.

Genç Öncüler'de bu ay, bu onurlu hareketi tarihe düşürüyoruz. Yazılarıyla Emir Timur Kafkas, Sefa Öztürk ve Halid Süveyda, farklı bakış açılarıyla konuyu ele alıyorlar. Mavi Marmara yolcularından genç kardeşimiz Ammar Yağcı, Mavi Marmara günlerini anlatıyor.

Ayrıca *Dünya Seyahatnamesi*'nde Bosna'ya, *Kampüs Notları*'nda Erzurum Atatürk Üniversitesi'ne konuk oluyoruz. *Hayali Röportajlar*'da Said Halim Paşa buhranlarımızı anlatıyor. *Tarih Defteri*'nde, İkinci Meşrutiyet yıllarından çok ilginç bir hikâyeyi okuyacaksınız. Lübnan dosyası da ilgiyle okuyacağınız yazılar arasında.

Tekrar görüşmek ümidiyle, selam ve dua ile...

Sahibi

Umran Yayıncılık
Turizm San. ve Tic. Ltd. Şti. Adına
Abdullah Yıldız

Sorumlu Yazı İşleri Müdürü

İsmail Memiş

Yayın Sorumlusu

Hüseyin Buladı

Yayın Kurulu

Abdullah Muhsin Yıldız
Alperen Gençosmanoğlu
Elyesa Koytak
Fatma Büşra Özkan
Ammar Kılıç
Muhammed Tutkun
Yusuf Elbaşı

Bu Sayıya Katkıda Bulunanlar

Emir Timur Kafkas
İsa Yılmaz
Sefa Öztürk
Melike Yurt
Betül Babacan
Abdülvahid Sipahioğlu
Yusuf Şentürk
Musa Sadak
Nur Soy Türk
Halid Süveyda
Sercan Karadoğan
Nezir Eren
Mehmet Erdem
Ali Tank Parlakışık

Adres

Mega Center C34 Blok Kat:2
Bayrampaşa - İstanbul
Tel: (0212) 640 01 22-23 - 531 10 33
Fax: (0212) 640 01 25
bilgigenconculer@gmail.com

Grafik Tasarım

Furkan Selçuk ERTARGİN

Baskı: Şenyıldız Matbaacılık

Gümüşsuyu Cad. No:3 Kat:1
Topkapı - İstanbul
Tel: (212) 483 47 91

içindekiler

7

eksen kayması
tartışmaları
üzerine

Sefa Öztürk

20

Lübnan

Betül Babacan

40

said halim paşa
ile röportaj

Abdülvahid Yakup Sipahioğlu

Önemli Olan İnanmak ve Yola Çıkmak / **Emir Timur Kafkas** / **4**

Her Şey Yeni Başlıyor! / **Halid Süveyda** / **14**

Dar'ül Erkam Medeniyetin ve Yüreklerin İnşası / **Abdülvahid Sipahioğlu** / **16**

Bu Çağın Sahabesi Olmak / **Nezir Eren** / **18**

Kampüs Notları / **Musa Sadak** / **24**

Tarih Defteri / **Mehmet Erdem** / **26**

Anlat Bana Bölümünü / **Yusuf Şentürk** / **28**

Okullardan Haberler / **Alperen Gençosmanoğlu** / **30**

Sihirli Kara Kutu / **Sercan Karadoğan** / **32**

Semt Pazarında Küçük Bir Gezinti / **Nur Soytürk** / **33**

Kendi Ahlakıyla Bir Millet Ölür Yahut Yaşar / **Ali Tarık Parlakışık** / **35**

Objektifime Takılanlar / **Abdullah Muhsin Yıldız** / **36**

Dünya Seyahatnamesi / **İsa Yılmaz** / **38**

Kültür Sanat / **Melike Yurt** / **44**

Önde Gidenler İçin / **Erdem Beyazıt** / **48**

Önemli Olan İnanmak ve Yola Çıkmak

Emir Timur Kafkas

31 Mayıs günü yaşananlar tarihimizde yeni bir dönüm noktası olarak yerini aldı. 31 Mayıs sabahı İsrail donanması uzun süredir hazırlığını yaptığı harekâtı gerçekleştirdi ve içerisinde sadece sivililerin bulunduğu, insani yardım malzemesi taşıyan “Mavi Marmara” ve beraberindeki gemilere insanları öldürerek el koydu.

Kısaca olayın seyrine bakıp, yaşananları hatırlayalım. 2006 yılında Filistin’de genel seçimler yapılmıştı. Bu seçimleri ABD, AB ülkeleri, Avrupa’nın diğer ülkeleri ve uluslararası belli başlı kuruluşları gözlemcileriyle takip etmişlerdi. ABD eski Devlet Başkanı Jimmy Carter da gözlemcilerin içerisindeydi. Seçimler sonunda bütün gözlemciler, seçimlerin adil bir şekilde yapıldığını ve hile karışmadığını bildirmişlerdi. Carter, bunun dünyada yapılmış “en adil ve şeffaf seçim olduğunu” açıkça deklare etmişti.¹

Ancak bu seçimleri Hamas’ın kazanması beklenmedik bir durumdu. Hamas, seçimlerden sonra hükümeti kurmuş, Bakanlar Kurulu’nu oluşturmuştu. Fakat seçim sonuçlarından neye uğradığını şaşırarak İsrail, seçimleri tanımadığını ilan ettikten sonra, ABD ve AB de seçimlerin meşruluğunu reddetmişti. İsrail, seçimleri kabul etmemekle kalmayıp bütün dünyaya şov yaparcasına Hamas milletvekillerini, bakanlarını ve meclis başkanını da tutuklamıştı. Bölgede kurulduğu 1948 yılından beri parazit bir ülke olarak hareket eden ve böyle kalmayı da yeğleyen İsrail, seçimleri kendisini tanımayan Hamas’ın kazanması sonucu karizmasının dünya kamuoyunda çizildiğini görmeye başlamıştı. Bu karizmasını kurtarmak için çeşitli bahanelerle Lübnan’da güçlenen Hizbullah’a kafa tutmaya karar veren İsrail,

2006 yılının Temmuz-Ağustos aylarında Lübnan’a hava ve kara saldırıları yapmış ve ülkenin limanlarını denizden ablukaya almıştı. Ancak hiç beklemediği bir güçle karşılaşan İsrail askerleri, siperlerinden dahi çıkamamış sağa sola nişan almadan ateş açmışlardı. Hizbullah’ın onurlu mücadelesi karşısında İsrail, sivilleri hedef almaktan çekinmemiş 1000’in üzerinde sivil Lübnanlıyı öldürmüştü. İsrail 33 gün süren bu savaşta, kesin bir yenilgiye uğramış ve ağır kayıplar vererek çekilmek zorunda kalmıştı. İsraili bazı generaller bu yenilgiden sonra istifa etmişlerdi. İsrail’in yenilmezlik efsanesi artık yok oluyordu.

2007 yılının son günlerine gelindiğinde asıl amacı Hamas’ı bitirmek olan İsrail’in Gazze’ye yönelik “Dökme Kurşun” operasyonu başladı. Dünyadaki güç dengelerinin artık İkinci Dünya Savaşı sonrası, soğuk savaş dönemi gibi olmadığını kestiremeyen İsraili yetkililer, yine sivilleri hedef almada bir beis görmemiş, dünyanın yine İsrail’in yanında yer alacağını düşünmüştü. Yalanı bir sanat olarak kullanmayı çok iyi bilen Siyonist ülke yöneticileri, sivilleri hedef alan bu saldırılarında da çeşitli bahaneler ortaya koymuş ve 1380’in üzerinde Gazzeli sivilin ölmesine, binlerce evin yıkılmasına, başta su ve elektrik olmak üzere Gazze’nin mevcut alt yapısının tamamen tahrip edilmesine neden olmuşlardı.²

Operasyon bitmişti, ancak Gazze’deki insanlık dramı bütün dünyanın gözleri önünde devam ediyordu. Türkiye ve dünyada yapılan devasa eylemler, Müslümanların ve vicdan sahibi insanların inisiyatif almaya başladığını gösterdi. İnsanların kafasındaki karanlık tablolar aydınlanmaya başladı; zulme rıza göstermeyen insanlar örgütlenmeye başla-

1 <http://cartercenter.org/news/documents/doc2287.html>

2 <http://www.amnesty.org.tr/ai/node/1352>

Asım'ın Nesli Genç Öncüler

Bir insan özgürlüğe önem verdiğinde, güneşin altında, o özgürlüğü elde etmek için yapmayacağı hiçbir şey yoktur. Eğer bir kişi özgürlük istediğini söylüyor ve sonrasında onu almak için ne yapmayacağını veya onu almak yolunda yapılmasına inanmadıklarını anlatıyorsa, o kişi özgürlüğe inanmıyordur. Özgürlüğe inanan bir adam özgürlüğünü elde etmek veya onu muhafaza etmek için güneşin altında her şeyi yapacaktır.

Malcolm X

dılar, sokak eylemleri yaptılar, en önemlisi de siyaset yapanların tavırlarını büyük ölçüde etkilediler. Bunun sonucunda 2007 yılının Haziran ayından itibaren devam eden Siyonist abluka neticesinde çok zor şartlarda yaşayan Gazzeliler için çeşitli yardım kuruluşları öncülüğünde vicdan sahibi insanlar, bir şeyler yapma kararı aldılar. Gazze'ye giden yardımları hakkı olmadığı halde bekleten, çok az bir kısmının geçişine izin veren, ilaç ve besin maddelerini ise son kullanma tarihleri geçtikten sonra Gazze'ye ulaştıran İsrail'e karşı dünya daha fazla sessiz kalmazdı. Nitekim "İHH" ve "Gazze'ye Özgürlük Hareketi" öncülüğünde İsrail'in deniz ablukasını delmeye yönelik bir girişim başlatıldı. Dokuz gemiden oluşan bu girişime, yüzlerce insan hakları savunucusunun yanı sıra, birçok yazar ve milletvekili katıldı. Ama hepsinden önemlisi canları pahasına birçok genç kardeşimiz bu yolculukta yerlerini aldılar. Gençlerin, sivil inisiyatifin etkisini artırarak dünyayı yeniden şekillenmeye zorladığı bu süreçteki rolü çok büyük oldu. Hem meydanlarda hem de gemide gençler ön plandaydı.

"Zulmetmekte olanlar, nasıl bir inkılâba uğrayıp devrileceklerini pek yakında bileceklerdir."

Şuara 227

**Özgür
şafaklara
Aydınlık
sabahlara
Az kaldı...**

Başına savaşmadın
Başına yaşamadın
Başına ölmedin!..
Sezai Karadağ

İsrail ordusu, geminin Gazze'ye ulaşmasına izin vermeyeceğini ilk günden itibaren açıklamış ve bunun için hazırlıklara başlamıştı. İsrail, bu saldırı için elit komando birliği "Şayet 13" isimli birliğini iki aydır hazırladığını bildirmişti. Bunu ilk duyduğumuzda komandoların bozguna uğrayacakları hemen aklımıza gelmişti, çünkü senelerdir Gazzeli mücahitlerle baş edemeyen, soba borularından atom bombası gibi korkan İsrail, şayet iki aydır bunun eğitimini askerlerine veriyorsa, bunun onlar için bir hüsrana olacağı kaçınılmazdı. Nitekim öyle de oldu. Gemidekilerin silahsız olduğunu bilen İsrail askerlerinin görüntülerine baktığımızda, askerlerin çok tedirgin olduğu görülüyordu. Uzunca bir süredir Müslümanlara karşı savaşan ve direniş kültürünün ne olduğunu iyi bilen İsraili askerler önce güzel bir sopa yediler. Korkularından altlarına kaçırarak, ağlayan bu elit askerlere yardım etmek de yine gemideki gönüllülere düştü. Gemiye saldırmalarının amacı eğer insan öldürmek olmasaydı bunu geminin radarını kapatarak veya dümenini bozarak çok rahat yapabilirlerdi. Ancak onlar uluslararası hukuku ihlal etme geleneklerini burada da göstererek sağa sola pervasızca ateş açtılar ve dokuz insanımızı şehit ettiler.

İsrail, saldırı sonrası propagandalarına her zaman ki gibi devam etti. Gemidekilerin, askerlere saldırdıklarının fotoğraflarını, video görüntülerini yayınlandı, uzunca bir süre. Gemidekilerin ellerindeki "silahlar" yani demir çubuklar, tahtalar dünyaya en korkunç silahlardan daha korkunç bir şekilde gösterildi. Burada bir noktaya dikkat çekmemiz gerekiyor. İsrail'in bize şaka gibi gelen ancak dünyayla çok ciddi bir biçimde paylaştığı çubuk, demir sopa, tahta gibi aletler, İsrail tarafından propaganda malzemesi olarak kullanılmıyor. İsrail gerçekten bu aletleri dünyanın en etkili silahlarından daha etkili görüyor. Çünkü senelerdir bir avuç çocuğun bu aletlerle kendilerine meydan okumalarına şahit oluyorlar. Gemilerde silah taşınıyordu derken, aslında kendilerince doğruyu söylüyorlar sadece onların silah algısıyla dünyanın silah algısı arasında biraz fark bulunuyor. Çünkü İsrail'in, bu silahları

kontrol edebilme imkânı bulunmuyor, teknolojileri soba borularını çözmeye yetmiyor, sapan taşlarını geri gönderecek bir alet daha icat edemediler, akılları küçük generaller olan çocukların imanını anlamaya yetmiyor.

Önemli olan inanmak ve yola çıkmaktı. Gemidekiler dünyanın dikkatini Gazze'deki zulme çekmeyi hedeflemişlerdi. Bunu gerçekleştireceklerine inanmışlardı. Allah'ın yardımıyla hedeflediklerinden çok daha fazlasına ulaştılar. Aynı Bedir'deki gibi gemide sadece gönüllüler, sadece milletvekilleri yoktu. Melekler vardı, Furkan'ların yanında. Bizden biriydi Furkan. Bizden biri olarak bindi gemiye, meleklerle arkadaş olarak indi gemiden. Zihinlerimize oturmuş ve yavaş yavaş kırmaya çalıştığımız "zihin ambargosu"nun delinmesine öncülük ediyordu, Furkan genç yaşında. Furkan ve kahraman şehitlerimiz, siyasetin insafını beklemeden inisiyatif alabileceğini, samimi duygularla bir araya gelindiğinde çok büyük neticelerin elde edileceğini biliyorlardı. Biliyorlardı, çünkü bunu tarih boyunca örnek aldığımız şahsiyetlerden öğrenmişlerdi. Gemiye binenler, tek başına ümmet olan Hz. İbrahim'in çocuk yaşta putlara ve putçulara karşı çıktığında, bunun sonrasında ne büyük devrimlere olanak sağladığını biliyorlardı. Gemidekiler, Firavun'u otorite olarak kabul etmeyip ona karşı samimiyetle mücadele eden Hz. Musa'yı iyi tanıyorlardı. Kardeşimiz Furkan, Hz. İsa'nın "Allah'a yönelirken benim yardımcıları kimlerdir? Sorusuna, "biziz" diye cevap veren Havarilerin çağdaşındı. Furkan ve onun samimiyetini taşıyanlar, inandıkları değerler uğruna kılıçların çekileceği yatağa girmekten çekinmeyip ölümü göze alan Ali'lerin ebedi dostlarıydı.

Bir taş atıldı, bir meşale yakıldı, mahallenin kabadayısı ilk yumruğu yemişti, şimdi de güzel bir sopa yedi. Eğer bu mahallenin eski kabadayısı, artistlik yapmaya devam ederse, dayak yemeğe devam edecek. Kanları pahasına ablukanın zorlanmasına vesile olan ve er ya da geç delinecek olan ambargonun ilk adımını atan şehitlerimize ve gazilerimize şükranlarımızı sunuyoruz. Sizleri hiçbir zaman unutmayacağız...

Eksen Kayması Tartışmaları Üzerine

Biliyoruz ki son günlerde dış politika konusunda duymuş olduğumuz en sık kelime şu 'eksen' kelimesi. Özellikle Türkiye'de 2002'deki hükümet değişikliğinden sonra sırasıyla, Irak Savaşı, İran, ve Gazze konularında Türkiye'nin takınmış olduğu tavır tanımlamak için kullanılıyor eksen kelimesi. Ben bu yazıda kısaca dış politikada 'eksen'in ne olduğunu, tarihsel olarak-modern tarih- Türk dış politikasının 'eksen'lerinin ne olduğunu, nasıl oluştuğunu ve nasıl kaydığını anlatmaya çalışacağım. Ama bunlardan önce dış politikada eksen kelimesini kısaca tanımlamak gerekmekte. Eksen, en basit anlamıyla, dışarıya yönelik siyasette, siyasaların belirli bir nokta, aktörler ve yön etrafında şekillenmesi anlamına gelmekte. Yani, dış politikanın davranış kodları olarak tanımlanabilir bu kelime. Her ne kadar 'bağımsızlık' söylemi altın-

Sefa Öztürk

da uygulansa da dış politika, eksenler her zaman var olagelmiş ve dış politikanın karakteristiğini belirlemiştir. Bu bağlamda eksenin ne olduğunu daha da açabilmek için tarihsel olarak Türk dış politikasının temel prensiplerine ve girmiş olduğu eksenlere bakmak gerekmekte. Dolayısıyla burada karşımıza iki boyut çıkmakta. İlk olarak te-

mel prensipler boyutu ile başlayalım *. Geleneksel olarak Türk dış politikasının temel prensipleri iki tanedir: Statükoculuk ve Batıcılık. Cumhuriyet kurulduğundan beridir, bu iki prensip Türk dış politikasının temel köşe taşları olagelmiştir. Statükoculuk, en basit anlamıyla, revizyonist olmama yani var olan ülke sınırlarının, uluslar arası düzenin ve güç dengelerinin korunması anlamına geliyor. Bugüne kadar ortaya çıkan her krizde, her savaşta Türk dışişlerinden 'ülkenin toprak bütünlüğüne saygı' mesajları gelmesinin nedeni budur. Bunun en bariz örneği bugün Irak'ta olan durumda, Türk dı-

* Türk dış politikası temel eksenler ve prensipler daha ileri bilgi için bkz: Baskın Oran (ed.), *Türk Dış Politikası, Kurtuluş Savaşından Bugüne Olgular, Belgeler, Yorumlar*, Cilt I., 6. Baskı, İstanbul: İletişim Yayınları, 2002

Eksen İki Yüz Yıl Önce Kaymıştı

Batı eksenindeki dış politika faaliyetleri, Osmanlı'nın son dönemlerinde ağırlık kazandı. Üçüncü Selim ile başlayan ve İkinci Mahmut'la devam eden yenileşme hareketlerindeki temel düşünce, Osmanlı İmparatorluğu'nun Batı karşısında geri kalmış olduğu, devletin devamlılığı için her türlü alanda Batı medeniyetinin örnek alınması ve Avrupa devletleri ile yakın ve iyi ilişkiler kurulması fikrini doğurdu.

Bu temel hedef, imparatorluğu Batı devletleriyle ilişki kurmaya yöneltti. Bu bağlamda 1797 yılında ilk Osmanlı Büyükelçisi Paris'e atandı. Daha sonraki yıllarda artan, yurtdışına temsilci gönderme siyaseti, daha önceki dönemlerde geçici süreler için uygulanıyordu.

Batı yanlısı politikayı benimseyenler; kurtuluşu batı medeniyetinde ve politikalarında arayanlar ve bu konuda seçici davrananlar olmak üzere iki gruptu. Birinci Meşrutiyet, Tanzimat ve İkinci Meşrutiyet dönemlerinde ilk grubun daha etkin olduğunu ve siyaseti yönlendirdiğini görüyoruz.

Cumhuriyet dönemine gelindiğinde, dış politika da batı eksenli siyaset ve toplumsal alanda batı tipi modernleşme, artık izlenilen bir araç olmaktan öteye geçti ve içselleştirildi. Özellikle Soğuk Savaş döneminde batı bloğunda şekillenen gruplarda yer alan Türkiye, dönemsel bazı politik farklılıklar görülse de, batı ekseninden kopmadı.

işlerinin sürekli Irak'ın toprak bütünlüğünün korunmasının önemini vurgulaması olarak verilebilir. Keza başka çatışmalarda da benzer söylemler ortaya çıkmaktadır. İkinci Dünya Savaşı'na girmeme bu bağlamda statükoculuğa başka bir örnektir. Kısacası statükoculuk var olan sınırların korunması ve siyaseti buna göre şekillendirmek anlamına gelmekte. Şimdi ikinci prensibe geçebiliriz: Batıcılık. Adından da anlaşılacağı gibi, bu prensip Türkiye'nin yüzünü batıya dönmesi ve dış siyasetini batıyı merkeze alarak şekillendirmesi olarak anlaşılabilir. Türk dış politikasının Ortadoğu'yu görmemesi, Asya'yı görmemesi bu temel prensipten dolayıdır denilebilir. Veya tersinden bakarsak, bu görmeme isteği bu prensiple birlikte legalize edilmiştir ve bu dış politikada Türkiye'ye çok şey kaybettirmiştir. Örneğin soğuk savaş dönemi boyunca batıdan daha çok batıcı olmak ki bu bir gerçektir, dünyada yeni yükselen bağlantısızların 3. dünyanın tepkisini çekmiştir ve dış politikada bir yalnızlaşmaya sebep olmuştur. Buna ek olarak verilebilecek bir örnek ki bu batıcılığın ne olduğunu açıkça gösteriyor, Cezayir-Fransa arasındaki savaşta Fransa'nın yanında yer almak olarak gösterilebilir. Ancak bu tek boyutlu bakışın sakıncaları ve zararlarını da Kıbrıs sorunu gibi konularda yalnız kalmakla Türk dışişleri çekmiştir.

Bu iki prensibi açıklayacak ve anlatacak pek çok ileri örnek söylenebilir ancak şimdi Türk Dış politikasını şekillendiren ikinci boyuta bir bakmamız gerekmektedir. Bunlar Türkiye'nin etkilendiği içerisine girdiği eksenler olarak değerlendirilebilir. Dönem dönem Türkiye hem görece özerk bir eksene hem de batı eksenine girmiştir. Örneğin 1923-1945 görece özerk bir dönemdir, 1945-1960 tamamen batı ekseninde bir dönemdir, ve 1960-1980 arası dönem dış politika da yine nispeten özerk bir dönemdir. 90'larda soğuk savaşın bitimine kadar Türk dış politikasını bu eksenler şekillendirmiştir. Ve asıl mesele de işte bu noktadan sonradır. Yani 90'lardan sonra dış politikanın içerisine girmiş olduğu kriz asıl meseledir ve Davutoğlu'nun tasarlamış olduğu dış politika da bu krizi çözmeyi amaçlamaktadır.

Bu bağlamı vermeye çalıştıktan sonra 'eksen kay-

ması' ne demek, daha anlaşılır hale gelmiştir sanıyorum. Şimdi tasarlanmaya çalışılan şeyin ne olduğunu anlatmaya çalışacağım. Öncelikle şunu söylemeliyim ki soğuk savaşın bitiminden sonra Türk dış politikası bir krizin içerisine girmiştir. Özellikle 90'lar boyunca bu belirsizlik hali devam etmiş ve güvenlik ihraç eden bir ülke, jeopolitik önemini vurgulayan bir ülke, soğuk savaştan sonra dünyada kendisine pozisyon aramıştır. Türk dış politikasının krize girmesinin ana nedeni budur, yani artık masaya güvenlik kartını eskisi kadar koyamaz hale gelmiştir. Zaman ve zemin değişse de, hala eski paradigmalara hareket eden bir siyaset mekanizmasının krize girmesi zaten kaçınılmazdı.

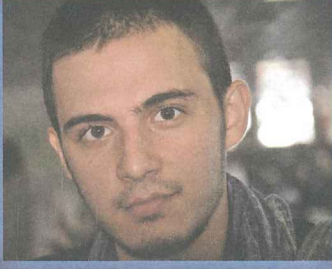
90'lardaki bu değişim küreselleşmenin de içerisinde olduğu bir dönemi kapsamaktadır. Serbest piyasanın tüm dünyaya hâkim olduğu-veya sayıldığı- bir döneme girilmiştir. Peki bu dönemden sonra neler meydana geldi? Klasik çizgilerini koruyan dış politikanın artık bu şekilde işlevini yürütemeyeceği görülmekteydi, işte özellikle 1999'daki Helsinki zirvesinden sonra dış politikanın yavaş yavaş yeni bir döneme girdiğini görüyoruz. En belirgin şekliyle bu yeni dönem AKP iktidarı ile ortaya çıkarılmıştır. Ana hatlarıyla bu yeni dış politika paradigması, önceki ile büyük farklılıklar gösterse de tam anlamıyla bir kırılma sayılamaz. Nitekim Türkiye'nin Avrupa Birliği'ne tam üyelik serüvenine devam konusundaki gayretleri, batıcı çizginin de korunduğunun bir göstergesi.

Yeni dış politikanın ne olduğuna ana hatlarıyla değinmek gerekirse, klasik uluslar arası ilişkiler teorilerinden farklı olarak, denkleme başka parametreler sokan bir yapıda olduğu görülür. Klasik uluslar arası ilişkiler teorileri, uluslar arası ilişkiler materyal olarak bakarlar. Silah sayısı, ordu, nüfus, ekonomi ve kurumlar burada önemli parametrelerdir. Ancak yeni dış politika, denkleme, kültürel-tarihsel derinlik gibi parametreleri sokmaktadır. Bulunulan coğrafyada ortak geçmişe sahip diğer halklar artık denklemin çok da dışında değildir. Burada yapılmak istenen, bu derinliği kullanarak sıfır sorun politikası gütmeye ve serbest piyasa ile sınırların etkisini azaltma ve kurulan ticari ilişkilerle de bölgede istikrarı sağlama olarak özetlenebilir.

İşte bu noktada karşımıza çıkan şey geleneksel olarak batıcı çizgide olan dış politikanın, daha çok kendi kültürel havzasına yönelmesidir ki, bu da bazıları tarafından eksen kayması olarak yorumlanmaktadır. Ancak bu noktada söylenen şey artık dış politikanın soğuk savaş döneminde olduğu gibi eksenlerle yönetilemeyeceğidir. Yani geleneksel olarak birinin yanında, dolayısıyla diğerinin karşısında olma durumu yerine çok boyutlu bir dış politikanın güdülmesi amaçlanmaktadır.

Kısaca özetlemek gerekirse, 1. Dünya Savaşı'nın, 2. Dünya Savaşı'nın ve soğuk savaşın dış politikasında çok önemli bir yer tutan, bloklar siyasetinin 90'lardan sonra düşüşüyle, güvenlik ve coğrafya ihraç eden Türkiye kendisine rol bulmakta zorlanmış, dolayısıyla dış politika yapısında bir değişikliğe giderek, kültür-tarih-değer merkezli, çok boyutlu bir dış siyaset benimsemeye başlamıştır. Komşularla sıfır sorun politikası, dış politikanın bölgeselliğini, söylemdeki ortak tarih vurgusu da, dış politikaya katılmak istenen kültürel derinliği göstermektedir.

Ammar Yağcı, 1986 İstanbul doğumlu. Birleşik Arap Emirlikleri'nde Şarika Üniversitesi'nde, yüksek öğrenim görüyor. Aynı zamanda bir Mavi Marmara yolcusu. Bizlere, bir genç olarak hayatında özel bir yeri olan Mavi Marmara günlerini anlattı.

*Konuşanlar: İstanbul Üniversitesi
İlahiyat Fakültesi Öğrencileri*

Mavi Marmara

Tarihin Kırılma Noktası:

Gemiyle tanışmanız nasıl oldu, yani gemi fikrini nasıl öğrendiniz?

Ammar Yağcı: Hafızlık yaparken çocuklar hep "Abi sen Filistinli misin?" derdi. Duygusal bir adamım bu konularda. Nerede bir mazlumiyet var ise oradan etkilenirim. Bu duygusallık eğitim hayatıma da mal oldu. Gemiye İstanbul'dayken duydum. O sırada biz konsoloslüğün önündeyiz. Bülent Yıldırım açıklama yaptı "Gideceğiz" dedi. Bundan öncekine imtihanlarım yüzünden katılamamıştım. Bu sefer İHH'yı aradım ve beni almalarını istedim. İlk başta olumsuz cevap aldım. Benim de moralim bozuldu. Bu arada Dubai'de bunu kimseyle paylaşamıyorsunuz, ondan da bahsetmek gerek. Birleşik Arap Emirlikleri'nde Gazze'ye yardım toplamak demek sınır dışı edilmek demek.

İHH'yı aradığınızı söylemişsiniz. Daha sonra neler oldu?

Yağcı: İlk başta "olmaz" dediler. Referans buldum kendime. Hepsini bizzat aradım. Ondan sonra her

gün aradım İHH'yı. Bir talebe olarak bütün paralarımı kontöre harcadım. "Ben Ammar Yağcı, Dubai'den katılıyorum. Bu gemiye bineceğim." Derken birkaç kardeşimiz vardı, onlar da aradılar.

Ondan sonra mail geldi bana, kabul edildiniz diye. O zaman da İzzet Şahin'in hapisten çıkması için Taksim'de yürüyüş var. İHH'dan kimi arasam gürültü var, anlaşıyoruz. Mail geldi inanamıyorum, duygusal anlar yaşadım. Tekbir çektim, bütün yurt baktı ne oluyor diye. Ama olanları da kimseyle paylaşamıyorum. Çünkü Birleşik Arap Emirlikleri'ndeyiz. Bir de böyle bir sıkıntı var. Sonra geldim İstanbul'a.

Aileniz bu durumu nasıl karşıladı?

Yağcı: Babama dedim "Baba ben Gazze'ye gideceğim. Gidebilir miyim? Aslında bunun için de gelmedim zaten ben Gazze'ye gidiyorum, ne diyorsun?" Tek kelimeyle "Git" dedi. O zaman çok şaşırdım, beynimde şimşekler çakıyor adeta. Babamla gerçekten büyük hukukumuz var. O zaman babam dedi, "İnsan sevdiği

ile imtihan olur. Yıllarca istedin, yıllarca bununla büyüdün ve şimdi bununla imtihan olacaksın.”

Akdeniz’de uzun bir süre beklediniz. O safhayı anlatır mısınız?

Yağcı: Ben basında görevliydim orada. O nedenle basından ne duyarsam o kadar. Tabi yalan haber de çok. Yunanistan’ın gemisi bozuldu dendi, bekledik. İrlanda gemisi arızalandı dediler, Antalya’da bekledik. Üç gün de Akdeniz’de bekledik.

Gemide nöbet tutuyorsunuz saat 8’den akşam 8’e kadar. Ama yorgunluktan ölüyorsunuz. 600 küsur kişi gemide olduğu için de uyumak istemiyorsunuz sabah namazına kadar. Çünkü tanışacak bir sürü insan var. Hemen hemen herkesle tanıştım. Orada da güzel bir ortam oldu. Raid Salah vardı aramızda, Kudüs muhafızı. Sonra başpiskopos vardı, yirmi üç yıldır sürgünde. Yemen, İsrail, Mısır milletvekilleri vardı. Ramazan Kayan, Ömer Karaoğlu, Hakan Albayrak ve onun kardeşi vardı. Onlarla güzel muhabbetler geçti. Grup Genç’in bir marşı vardır bilir misiniz? “Filistin

sabret az kaldı...” Gemiye binince bu marşı açtılar. “İşte dedim, bu marş şimdi!” Çünkü yıllarca yapılan bojkotların yıllarca yapılan yürüyüşlerin meyvesi yenmeye başlandı.

Gemideki günler nasıldı?

Yağcı: Benim Filistin poşusuna sarılı bir defterim vardı. Ona gemidekilerin yazılar yazmasını istedim. Hatıra gibi işte. Bilmediğim dillerde yazanlar falan da var ama olsun. Hatta “Okumayacağım merak etmeyin” dedim. Gerçekten de hala okumadım. Gemiyle ilgili hiçbir video izleyemiyorum, böyle psikolojik problemler de var tabi. Sonra Pazar günü oldu. Çok güzel bir ortam vardı. Ortam çok sıcaktı, daha önce hiç tanımadığın birinin omzuna elini koyup onunla çok rahat konuşmaya başlıyordun. Artık o, son günümüzdü yani eğlenenin son günü. Akşam namazından önce gençler olarak toplandık yaşlılardan da gelen oldu.

Toplantı esnasında hava oldukça ağırdı. Birisi kalkıp: “Ey insanlar” dedi titrek bir sesle. “Burada iki

aylık bebeğine perde çekmiş insan var. Aranızda hamile karısını bırakıp gelmiş, her şeyi göze alan insanlar var” dedi. “Sakin, verilen emirleri yerine getirmezlik yapmayın! Bu çocuklara bunlar gidecek!” dedi. Sonra herkes kendi yerine geçmeye başladı. Ben o sırada bütün gemiyi dolaştım. İnsanları inceliyorum. Herkesin ne yaşadığını anlamaya çalışıyorum. Herkes ayrı bir âlemdeydi. Ateisti, dindarı... Herkes inandığı güce dua etti. Sonra abdest alıp akşam namazını kıldık. Belki son namazımızdı. Namazdan sonra herkes birbiriyle vedalaştı, sarıldı. Herkes kendi yerine geçti. Bu saatler akşam dokuz falan...

Korku var mıydı peki?

Yağcı: Ben dua ettim “Kalbimi dinin üzerinde sabit kıl” diye. Bir saldırı bekliyoruz ama sabah saat onda. Tam on iki saat sonra. Uzaktan insanları görüyoruz. Çok uzaklarımızda dört tane savaş gemisi var. İki geminin sağında, ikisi geminin solunda. Ben geminin sol tarafındayım. Bu arada zaten tacizler var, üç gündür taciz var. Pervaneyi bozmaları, arada bir deniz altıyla gelmeleri vs.

Sonra uyudum. Ama ne uyumak. Zodyaklar geliyor onların sesiyle uyanıyorum. Bir an uyandım. Nasıl uyuyacaksınız! Subhanallah! Sabah ezanıyla kalktım. Geminin arka tarafındayım. Namaza durdum, okudum Fatıha’yı. İmam da Kunuta kalktı. Bu arada ışık tutanlar var denize. O anda “boats boats boats” dediler.

Saat tam kaç bu arada?

Yağcı: Dört civarı. Namazın ikinci rekâtındayız. Yerime geçtiğim zaman ateş geldi. Plastik mermi atmaya başladılar. O zaman dedim ki, gelmişler. Allah-u Ekber! Hakikaten şaka değil, İsrail askeri. Yani böyle bir şey beklemiyorsun. Ateş ediyorlar ama gelemiyorlar tabii. Ne bombamız var ne bir şeyimiz var. Her grupta eldivenli bir kişi var. Bunlar gelen bombaları geri gönderiyor. Bu arada geminin önüne bindirme yaptılar. Zaten önemli olan kaptandır. Kaptan köşkü

ele geçirilirse iş biter. Arafta kaldık. Karşılık verecek miyiz, vermeyecek miyiz? Karşılık vereceksek neyle vereceğiz. Mermiler gelmeye başladı, ben orada çöktüm, eğildim. Çünkü çatır çatır atıyorlar. Dizlerim titriyor.

“Ey Rabbimiz! Üzerimize sabır yağdır, ayaklarımızı sağlam bastır ve şu kâfir kavme karşı bize yardım et.”(Bakara 250) Güveneceğin hiç kimse yok. Tut ki boğulacaksın, gerçi ölümü göze alarak gidiyorsun gerçi ama askerler de gerçek. Adamların ellerinde bazuka var. Plastik mermi var, gerçek mermi var. Derken bunlar yaklaştıkça yaklaştılar, helikopterle yukarıdan kaptan köşküne bindirme yaptılar. Bu görüntüyü seyretmişsinizdir zaten. Helikopterin geldiği yer, benim arkam. Üst kattan iple indiriyorlar. Bizim Diyarbakırlı bir abi var, ipi kendine doğru çekiyor. Gelen askerler bu abinin kucağına. Bunun kucağına gelen de artık etkisiz hale getirilip içeri alınıyor. Ama öldürme yok kesinlikle, zaten yasak. Ellerini bile bağlamadık. Su içirildi onlara hatta. Çünkü biz oraya silah kırmaya gittik. Kendimizi korumak için askerlerin silahlarını alıp denize atanlar oldu. Çünkü biz buyuz. Biz Selahaddin-i Eyyubi’nin izindeyiz.

Ama onlar beyaz atlet sallayanı bile vurdular. Ciddi anlamda saldırdılar. Hatta bizim basında sorumlu olan abimiz vardı, Cevdet Kılıçlar, fotoğraf çekerken tam alınının ortasından vurdular. Hiçbir

şey yapmamıştı. Ben yukarıyı tam göremiyorum. Yukarıdan gerçek mermi yağıyor. Furkan'ın şehadeti de böyle gerçekleşti. O da alt kattaydı, tam benim arka tarafımda. Benim çaprazıma ateş ediliyor ben göremiyorum ama arkadaşım sayıyor, altı, yedi... Ayağımdan bir plastik mermi yedim. Ama askerler öylesine atmıyorlar. Silahların hepsi lazerli sniperli. Sonra çıktık yukarı. Yukarıdan çaprazdan mermiler geliyor. Duvarlar falan hep kan bu arada. Orada bir korku oldu. Korku dediğim İsrail askerinden korkmuyorsunuz, başka bir şey... Daha değişik bir şey...

Sonrasında ne oldu? Kaç saat uğraştılar?

Yağcı: Bu işte 55 dakikalık bir süre. Sonrasında kaptan köşkünü ele geçirdiler. Aşağı bir indik ki kan denizi. Ayağın kayabilecek derecede kan var. Ben ilk defa aşağıda içeri giriyorum. İçeride yaralılar, ölenler... Orada hüzün başladı işte. İlk defa benim için hüzün o an başladı. Elli civarı yaralı var. Ne yapacağız, teslim olacağız ama teslim olmam diyenler de var. Kolay değil yani. Ben oturdum kimseyle konuşmuyorum. Kalktım gittim şehitlerin yanına. Buradaki duyguyu anlatamıyorum gerçekten. Allah gerçekten onları seçti. Hepsini salih insanlardı. Biz hak etmedik yani. Belki de müminlerden öyleleri vardır ki Allah sözlerini tuttu bazıları da vardır ki onlar da beklemede...(Ahzab 23)

Ondan sonra bizi teker teker aldılar. Yukarı çıkardılar güverteye. Yerler ıslak. Herkesin elini bağladılar. Kafalara vurdular. Detayı anlatmıyorum. Üstümüzde helikopter var. Akdeniz'in tuzlu suyunu üstümüze atıyor. İşte böyle 12 saat bekledim. Başpiskopos vardı onunla konuştuk. Namluya karşı namaz kıldık ilk defa bir Filistinli gibi. Biz namaz kılarırken askerler titriyordu, bunları gördüm. Ayağını kaşırısın üç tane namlu uzatırlar. Yani bu kadar ödle insanlar. Aynı elbiselerle belki altı yedi defa terledim, üstümde soğudu. Böyle limana geldik.

Sorguya gittik. Dediler ki, "Kapalı bölgeye geldiğinizin farkında mısınız?" Dedim, "Gazze'ye gidiyoruz.

Dediler ki "İsrail'e izinsiz geldiniz." La ilahe illallah! Sanki iki gün önce onlar bizi almamışlar, izinsiz diyorlar! Dedim, "Siz beni aldınız." Dediler "Gemiye niçin bindiniz?" "Biz yardım için geldik neresi olsa yardıma gideriz." dedim. Biri Türkçe diğerleri İbranice önüme dört kâğıt uzattılar. "İmzalamayacağım." dedim. Ne yazdığını anlamıyorum ki, tercüme etmiyorlar. İmzalamayacağımı söyleyince dediler, "Mahkemeye gideceksin." İyi dedim. Çıkarken dedim "Şimdi soru sorma sırası bende. Sizin uluslararası on iki mil hakkınız var. Ama bizi yetmiş beş milden alıyorsunuz." Dediler ki, "Yüz bire kadar hakkımız var." Dedim, "O zaman gelip Antalya'dan alsaydınız, o kadar heyecan yaptık"

Son olarak; uçağa binişiniz nasıl oldu?

Yağcı: Uçağı gördüm "Burası Türkiye'nin mi?" dedim. "Evet" dediler. Az kalsın yeri öpecektim. Değişik bir durumdu. Uçağa bindik bir alkış bir alkış... Her gelen bir sonrakini alkışlıyor. Büyük bir duygu patlaması oldu.

Vakit ayırdığınız için teşekkür ederiz.

Yağcı: Rica ederim. Burada belirttiklerimin detaylarını sırası ile Mavi Marmara Günlükleri'nde yazmaya çalışıyorum. Takip etmek isteyen kardeşlerimiz oradan faydalanabilirler. Allah'a emanet olun.

Her Şey Yeni Başlıyor!

Halid Süveyda

İHH'nın Mavi Marmara isimli gemisinin çok geride kalmayan insani yardım mücadelesini "geride bıraktık". Geride bıraktık ya da geride bıraktırdı. Bunu düşünüp de rahatsız olan vicdanlara bakarak görevimizi yapmış olduğumuzu söyleyebiliriz. Çünkü "Rahatsız olabilmek de bir erdemdir." Zira post-modern dünyanın Irak-Afganistan-Filistin dehşetlerine alışmış insanları olan bizler her gün televizyon ve gazete haberlerinde "Counter-Strike" bilgisayar oyununun et ve kemik giydirilmiş versiyonlarını izlediğimiz için artık rahatsız olamaz duruma gelmiştik. "Ateş düştüğü yeri yakar" deyişini beğenmiyor olsak da yine bu söz tecelli etti ve 9 Türk'ün Mavi Marmara gemisinde, uluslar arası sularda İsrail askerleri tarafından şehid edilmesi artık tenimize batırılmış bir iğne gibi bizi kendimize getirdi.

"Amaç ne idi?" sorusuna birileri cevap aramaya devam ededursun ama biz şuna inanıyoruz ki bir bakıma amaç hâsıl olmuştu. Çünkü o cesur insanlar oraya 200 kilo bulgur, 500 torba çimento götürmeye gitmemişti. Onlar artık dokunmuş ve hatta desenleri çizilmekte, süsleri döşenmekte olan bu zulüm perdesine çengel takıp yırtmaya gitmişlerdi. O zulüm perdesi yırtılıp gitti gidiyor inşallah. Lakin her güzelin bir bedeli olduğu gibi, bu güzel hareketin de güzeller güzeli 9 bedeli vardı. O "9 güzele" sıkılan kurşunlar bizi kendimize getirmenin ve -inşallah- zalimi de dize getirmenin habercisi olacaktır. Mavi Marmara'daki zevat kutlu bir zevattı çünkü onlar musibete de hayır gözüyle bakabildiler. Ve biz şuna inanıyoruz; onlar bir avuçtular ama göklere sığamadılar. Onlar Allah'ın yardımının çok yakında olduğunu bilerek gittiler.

Evet, olan oldu ama biz şimdi bu olayın yankılarına da bir göz atalım. Gerek ülke içinde ve gerekse ülke dışında derin söylemler oluştu, destekler verildi, eleştiriler yöneltildi, siyasi partiler, kanaat önderleri, köşe yazarları kısacası herkes kendine göre bir açıklamada bulundu. Fakat Nureddin Yıldız Hoca'nın olayın hemen akabinde yaptığı şu açıklama gerçekten dikkate şayandır:

“İsrail görevini yapmıştır. Zalim zulmünü gerçekleştirmiştir. Biz buna şaşırmadık ve şunu da gördük ki insan hakları, uluslar arası yasalar bunlar hep batının kendi işini görmek için kullandığı argümanlar. Bunların adaletle hukukla ilgisi alakası yok. Asıl benim en büyük tereddüdüm Müslümanlar arasında çıkması muhtemel bir tefrikadır. 2-3 gün sonra farklı açıklamalar gelecek. Bu açıklamalardan memnun olanlar olacak, olmayanlar olacak. Her şeye rağmen Müslümanlar birbirlerini kırmassınlar, üzmesinler.”

Elbette ki farklı açıklamalar geldi fakat hamdolsun büyük bölünmelere yol açtığını söylemek mümkün değil. Herkes soğukkanlılığını korudu. Fakat nedendir bilinmez olayın olduğu gece İskenderun'daki saldırıyla başlayan terör saldırıları hız ve doz artırarak devam etti ve ediyor. Bilmiyorum farkında olan var mıdır? Sanki gündem değişiyor. Terör ana gündem maddesi yine yeniden. Kral çıplak diyememenin sıkıntısını yaşıyoruz. Nerede Mavi Marmara nerede Gazze? Nerede kaldı 9 şehid? “Kaldı mı Dokuz ?”

Tüm bunların farkına varıp idrak etmekle de iş bitmiyor. Asıl iş yeni başlıyor. “Bu noktada yapılması gerekenler nelerdir?” sorusuna gelince birileri gibi devlet büyüklerine akıl öğretmeye çalışmayı, satranç taşlarıyla oynar gibi hayalimizde kolay(!) hamleler yapmayı, kuru sıkı tabancalar misali havaya sıkmayı biz akıl ve mantık işi olarak görmüyoruz. Bu tür söylemler afakî ve yersiz olacaktır gözümüzde. Elbette herkesin bu olaylar sırasında yapılan yanlışları tespit etme hakkı vardır ama bir şeyler yapabilme isteği olanlar için önemli olan “Ne yapabilirim?” sorusuna verilecek cevap olsa gerek...

Dünya'da zulmün kol gezdiği tek yer değil Gazze! Fakat artık dünya simgeler üzerinden dönüyor, bizler simgeler üzerinden yaşıyoruz. Mavi Marmara da Gazze de bizim için bir simgedir. Mazlumiyetin ve

masumiyetin simgesi. Zira çifte standartçı batı hukukunun laboratuvarıdır Filistin. Adeta kimyasal silah deneylerinin yapıldığı bir laboratuvar... Ve elbette bu zulme “Ben de insanım” diyebilen kimse rıza gösteremez ve göstermemelidir. İşte bu yüzden gitmişti Mavi Marmara. Ve çok ilginçtir ki lider gemi olarak yola çıkmamasına rağmen yine liderliğini çekmişti filonun.

İşte bu yüzden; Her Müslüman “lider” olmalıdır. Bunun için herkesin, her bireyin kendine has somut hedefleri ve eylem planı bulunmalıdır. Hayat bir proje ise proje plansız olmaz. Günlük, haftalık, aylık, yıllık kısacası ömürlük planlarımız, hedeflerimiz olmalı. Yani kısacası gündemimizi başkaları belirlememeli bizler şahıs olarak birey olarak gündemimizi kendimiz belirlemeliyiz. Sınırlarımızı kendimiz çizmeliyiz. Yoksa dalgaya kapılan kâğıttan gemiler misali bir o yön bir bu yön hedefe varamadan batmak söz konusu. Ve kendi adına dünyada zulüm altında olan Müslüman kardeşlerine nasıl yardım edebileceğini hem birey hem de toplum bazında yine planlar üzerinden düşünmeli ve uygulamalı her şahıs. Boykotsa boykot başka bir şeyse ila ahir. Filistin değil mesele, hayat boyu devam eden zulüm ve adalet mücadelesidir. İlerde yeni Filistinler çıkması işten bile değildir.

O halde bize düşen en önemli ödev bu vazifeye layık olacak yetişmiş bireyler olabilmektir. Bir sazlıkta isek en kaliteli saz biz olmalıyız. Şu an gücü elinde bulunduranlar biz güçsüz olduğumuz için suçu bize karşı işliyorlar. Buna engel olmanın yolu buradan geçer. Artık uzaklar çok yakın ve yarınlar çok çabuk geliyor. O halde haydi hayırda acele edelim. Dünya sahnesine bir başrol oyuncusu yeniden çıkıyor ve her şey henüz yeni başlıyor!

Dar'ül Erkam

Medeniyetin ve Yüreklerin İnşası

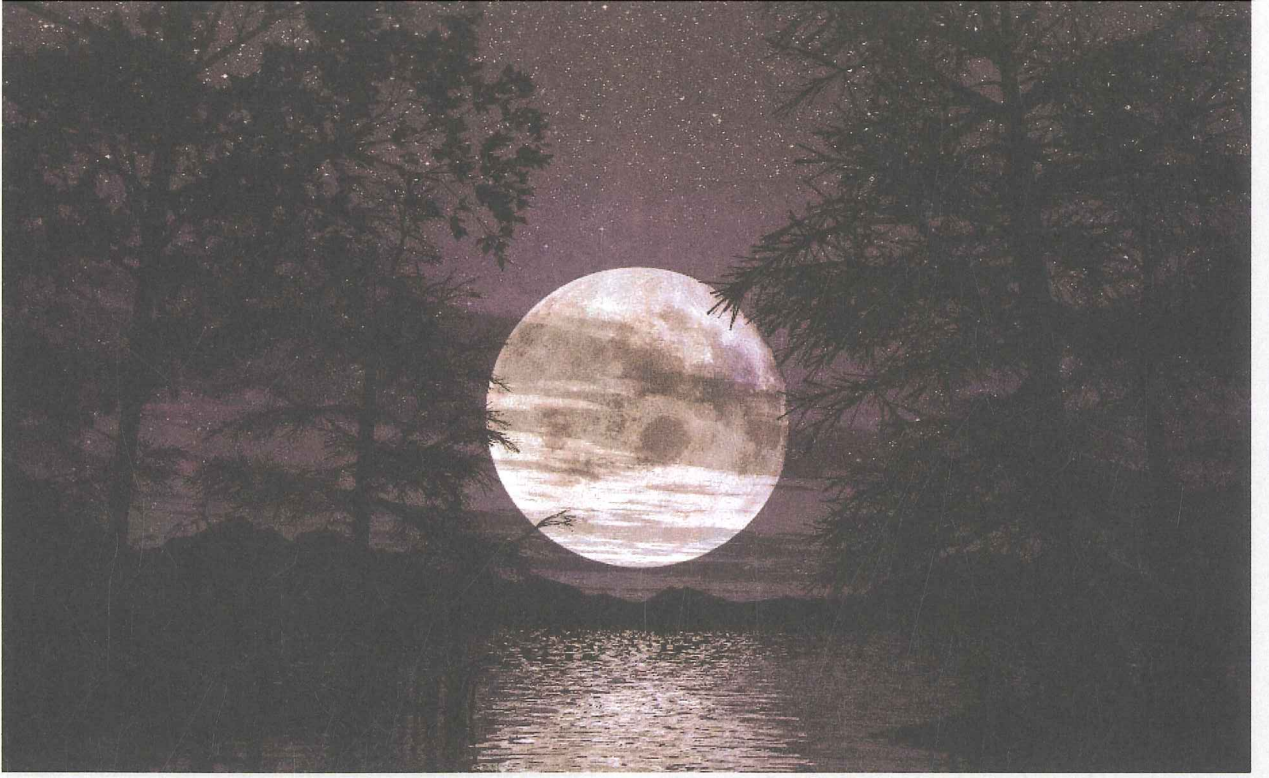
Abdülvahid Sipahioğlu

Kuran-ı Kerim'in tamamlandığı 23 yıllık süre zarfında Hz. Peygamber ve ashabının yaşadığı her olay, onlara ait her mekân, onların düşmanları ve daha nice bugünkü bizler için bugünün Müslümanları için ayrı ayrı değerler taşımaktadır. Onların hepsi birer semboldür. Allah'ın dini için yapılan her seyahat bir hicret, Allah için kızan her yiğit birer Hamza, Allah'ın dininin konuşulduğu her mekân birer mesciddir. Ümmetin bugün şirk ve küfür yüklü bir kuşatma altında olduğu bu dönemde bu isimler, olaylar, mekanlar daha bir kuvvetle parıldıyorlar.

Hz. Peygamber'in ashabıyla birlikte verdiği mücadele için bugün O'nun varisleri olmaya yoluna giren alimler, mücahidler ancak bu sembollerle yüklenebilirler. Cenab-ı Hakk'ın Şura Suresi 42. ayette emrettiği üzere "dini ayakta tutmak", Furkan Suresi 52. ayette emrettiği üzere Kur'an'la cihat etmek azminde olan hiç kimse, inancının bu tarihi imgelerini anlamlandırmada zorluk çekmeyecektir. Bu imgelerin en önemlilerinden biri Erkam'ın evidir. Erkam en zor zamanlarda evini Allah Resul'üne açmış, onun davasına hizmet etmiştir. Bu ev, inen vahyin Müslümanlara okunduğu, bunalan gönüllerin cemaat olup namazla rahatladığı yerdirdi. Mücadelenin en şiddetli sürdüğü dönemde iman edenlerin Allah sözünü işitip imanlarını artırdıkları bu ev; modern çağın Müslümanları için tarihte kalmış bir izden ziyade bugünü aydınlatacak kandillerden bir kandil olmalıdır.

Müşrikler şirk ve küfür düzenlerinin temellerini sarsan 'lailaheillallah' çağrısını ve "Rabbimize iman edin" nidasıyla nida eden müna-diyi işittikleri ilk günden itibaren, Resul ve ashabına baskının her türlüşünü reva görmekteydiler. Müslümanlara gücün ve hâkimiyetin kendilerinde olduğunu ve onu hiç kimseye paylaşmaya niyetlerinin olmadığını türlü işkencelerle bildirirken bir yandan da vahyin tebliğcisi; Allah kulu ve elçisi Hz Muhammed'in bir şair, bir deli, bir mecnun olduğu iftirasını yayıyorlardı. Bu baskı ve propaganda bombardımanı altında her gün imanlarına iman katan ashabin dayanağı ve sığınağı idi Erkam'ın evi. İzzet ve itibar sahibi Erkam müşriklerin tepki gösteremediği bir kimseydi. Ve o yüzden evi rahat bırakılıyordu. Safa ve Merve arasın-

daki bu ev, hacıların konakladığı bir muhitte bulunmasıyla İslam'ın tebliği açısından kolaylık doğuruyordu. Müslümanlar bu evde toplanıyor sokağın ve şehrin, Allah'ın tek Rab ve İlah oluşunu reddeden her şeyin verdiği sıkıntıyı bu evde gideriyorlardı. Korkak, zalim, haddi aşan cahiliye Mekke'sine bu evden dağılan müminler her seferinde daha bir kuvvetle ve cesaretle yola koyuluyorlardı. Çünkü o evde Resul vardı. O evde vahyin serinliği, kalpleri sağlam kalelerle tahkim eden iman vardı. Şartlar ağırlaşınca gönüller o adreste buluşur, şuralar o mecliste yapılırdı Allah ve Resul'ü o kışlada eğitirdi Ensarullah'ı.

Yeryüzü bugün yeniden fesada uğratıldı. Batıl hakkın yokluğunda bir kez daha kurdu şirk ağını. Ekinler ifsad oldu, cana ve bütün mukaddeslere kıyıldı, hürmetler yeniden çiğnendi, yeryüzü huzuru bir kez daha unuttu. Nesiller bugün fesat tohumları yüklenmiş yetişiyor. Bugün vahyin eğiteceği nesiller kadar yeryüzünün hasret duyduğu bir şey olamaz. Allah'ın vahyinde zafer vaat ettiği nesiller ortaya çıkmadıkça bu ifsadın ve fitnenin önüne geçilemeyecek. Muaz bin Cebel'ler, Mus'ab bin Ümeyr'ler daha nice sahabenin gönüllerinin yeryüzünü ayağa kaldıracak kalplere evrildiği bu ev gibi evler, Allah Resul'ünün varisi, yapmadıklarını söylemeyen, alimler bu ümmetin göz bebeği olduğunda modern düzenin bütün sanal tanrıları yıkılmak için sıraya girecektir.

Hak bu ulul elbab ile ayağa kalktığı zaman, batıl ka-

çacak delik arayacaktır. Müslümanlar evlerini Allah ve Resul'ünün anıldığı ve ananların birlikte bugünün ağır kuşatması altındaki gönüllerini ferahlattıkları evler yapmadıkça ufka baka gözlerini indirmekten başka seçenekleri yoktur. Her gün her vasıta ile kulaklar ve gözlerden kalplere hücum eden günaha karşı tahkim edilmiş her ev Erkam'ın evi gibidir. Müşrik değerler sisteminin taarruzuna karşı bir olan Allah'ın ve Resul'ünün dininin yeniden kuvvetlendiği her ev Erkam'ın evi gibidir. Gençlerin muhabbet ve şevk yüklü bakışlarını Kuran'a çevirdikleri her ev Erkam'ın evidir. Ezan seslerinin bütün akışları durdurduğu ve namazın 'ikame' edildiği her ev Erkam'ın evi gibidir.

Tarih, yeniden asli akışına dönmek ve bu küfür dolu dönemin bittiğini haykırmak için: Allah'ı seven ve Allah'ın da kendilerini sevdiği, müminlere karşı alçak gönüllü, kâfirlere karşı izzetli, kınayıcının kınamasından korkmayan ve Allah yolunda mücadele eden nesilleri ve Allah'ın o nesle vaadinin gerçekleşmesini bekliyor. Bu bekleyiş, ümmetin evleri Erkam'ın evleri gibi olduğunda sona erecektir. Her anne çocuğunu bu evde dünyaya getirdiğinde, her yiğit mücahadesi için azığını toplamaya bu eve geldiğinde, her baba evladını bu evde şefkatle kucakladığında ve inanmış her yürek bu evlerde saf tuttuğunda batılın zail olması işten bile değildir. Yeter ki şeytanın iğvası evlerimizi harabeye çevirmesin.

Bu Çağın Sahabesi Olmak

Nezir Eren

Sahabe olmak onunla olmak, onunla yürümek demektir. Yani sahabe Allah'a, Peygamber'e ve Kur'an'a bağlanmak demektir. Zaten bunun için sahabe oldular. Yoksa sahabe olmak yalnızca Hz. Muhammed (s.a.v)' i görmekten ibaret değildir. O liderle aynı yere gitmektir. Onunla aynılaşmış demektir. Hz. Ömer (r.a) der ki; "Sahabe daha sonraları da olacaktır." Biz Hz. Ömer'in bu sözünden anlıyoruz ki, bu çağın sahabesi de olunabilir.

Peki, neydi sahabeyi sahabe yapan özellikler?

Sahabeyi sahabe yapan imanının kavi olmasıydı. Yani güçlü olmasıydı. Bunun en güzel örneğini Hz. Ali (r.a) şu sözle özetlemektedir: "Allah'la aramdaki perde kalksaydı imanımda hiçbir değişiklik olmazdı.

Onların amelleri derindi, huşuluydu ve bilinçliydi

Onların sözleri anlamlı, öz ve hikmetliydi. Yani boş yere konuşmazlardı. Çünkü onlar gerektiğinde susmanın ibadet olduğunun bilincindeydiler.

Yumuşak huyluydular. İnsanları kırmamaya özen gösterirlerdi.

Onlar namazlarını huşu içinde kılar gözlerini de haramdan sakınırlardı.

Onlar boş ve yarasız şeylerden yüz çevirirlerdi.

Onlar anne ve babalarına karşı saygıda kusur etmezlerdi.

Onlar her sözü dinlerlerdi, fakat en güzeline uyarlardı.

Onlar Kur-an'ı anlamak ve yaşamak için okuyorlardı. Çünkü onlar sadece alim değil aynı zamanda amel'idiler.

Allah'ı ve Resul'ünü her şeyden çok seviyorlardı. Onlar mallarını ve ailelerini, gerektiğinde, Allah ve Resul'ü için terk edebiliyorlardı. Zaten bunun için de "anam babam sana feda olsun ya Resulullah" diyorlardı.

Onlar Ehli-Beyt'i canlarından çok seviyorlardı.

Sahabe kahkaha ile gülmezdi. Çünkü resullerinden tebessüm etmeyi öğrenmişlerdi.

Nefislerini asla şımartmazlardı. Hatta çok yemek yemeyip sofradan doymadan kalkarlardı.

Gururdan ve kibirden çok uzak duruyorlardı. Çünkü onlar için alçak gönüllülük zillet değil izzettir.

Onlar yoklukta da varlıkta da infak ederlerdi. Çünkü onlar yoklukta vermeyenin, varlıkta da veremeyeceğini iyi biliyorlardı.

Onlar infaka çok düşkün olup, birbirleriyle hayırda yarışarlardı. Bunun en güzel örneği, Ensar ve Muhacir örneklidir.

Onlar hanımlarına karşı hayırlı, çocuklarına da şefkatle muamele ederlerdi.

Çevresindeki insanlarla iyi geçinirlerdi. Çünkü onlar şu hadisin bilincindeydi. "Komşuları bir insandan razıysa Allah da ondan razıdır."

Sahip olduğu bir şeyi kendi malı gibi görmezlerdi. Bu dünyada kiracı olduklarını iyi biliyorlardı.

İyiliği ve hayrı severlerdi, şerden ise kaçınırlardı. Çünkü onlar her daim Allah'ın huzurunda olduklarının bilincindeydi.

Gökteki yıldızlar gibi olan sahabenin birkaç özelliğini paylaşmaya çalıştık. Rabbim bize, bu özellikleri kendimizde buldurmaya yardım etsin ve bizi bu zincirin halkalarından biri olmakla şereflendirsin.

"Cahiliye Davasına Geri Mi Döneceksiniz?"

İbnu İshak'ın bildirdiğine göre, Müslümanlara karşı şiddetli bir kin besleyen ve Müslümanları çok kıskanan, Şa's ibnu Kays adında yaşlı bir yahudi, Evs ve Hazrec kabileleri mensuplarından oluşan sahabilerinden bir grubun bir araya gelerek birbirleriyle sohbet ettiklerini gördü. Bu iki kabilenin cahiliye devrinde aralarında düşmanlık olmasına rağmen aralarının böyle düzelmesi ve İslam inancı üzere tek bir cemaat haline gelerek bütünleşmeleri onu son derece kızdırdı. Bunun üzerine kendisiyle birlikte olan bir gence: "Onların yanına git, onlarla otur ardından da Buas'ı (Evs ve Hazrec arasında daha önce vuku bulan bir savaş) ve ondan önceki savaşları dile getir. Birbirlerine sataştıkları şairlerden bazılarını seslendir" diye emretti. O genç de emri yerine getirdi. Bu fitne üzerine oradaki topluluk birbirleriyle münakaşaya ve herkes kendi ecdağıyla iftihar etmeye başladı. Sonra biri diğerine: "İstiyorsanız o savaşları ihya etmeye şimdi yeniden başlayalım" deyince, her iki taraf da hiddetle: "Kabul ettik, karşılaşma yeri Harre olsun" dediler. Sonra herkes savaş alanı Harre'ye koşmaya başladı. Bu haber Resulullah (s.a.s.)'a ulaşınca, muhacir sahabilerden bir grupla onların yanına geldi ve onlara: "Ey Müslüman topluluğu Allah'tan korkun, Allah'tan korkun. Allah sizi İslam'la hidayete erdirdi. Onunla size ikramda bulundu. Onunla cahiliye örf ve adetlerini sizden kesti. Onunla sizi küfürden kurtararak kalplerinizin arasına ülfet yerleştirdi. Bütün bunlardan sonra ve ben hala aranızdayken cahiliye davalarına mı döneceksiniz?" diye buyurdu. Bunun üzerine insanlar bu hale gelmelerinin şeytanın bir oyunu ve düşmanlarının hilesi olduğunu anladılar. Hep birlikte ağlayarak birbirlerine sarıldılar.

Lübnan

Betül Babacan

Lübnan, ismini dağlarının zirvesini kaplayan karlara atfen, Sami dillerinde "beyaz" manasına gelen veya bu manayı çağrıştıran "leban" kelimesinden almaktadır. Ancak isminin aksine, dış müdahaleler ve iç çatışmalarla dolu bu ülkenin makûs talihine hâkim olan asıl renk, karların beyazı değil, kanların kırmızısıdır.

Tarih boyunca pek çok medeniyete ev sahipliği yapan Lübnan'a ilk yerleşenler, ticaret ile uğraşan Fenikelilerdir. Daha sonra bölge sırasıyla; Mısır, Asur, Babil, Pers, İskender ve Selefki Hanedanlığı, Roma ve Bizans egemenliği altına girmiştir. 636'da Hz. Ömer döneminde fethedilerek Müslümanların hâkimiyetine geçen Lübnan, sırasıyla Emevi, Abbasi, Selçuklu, Eyyubi ve Memluklu idaresi altında kalmıştır.

Osmanlı Himayesinde Geçen Yıllar

1516'da Memluklu yönetimine son veren Yavuz Sultan Selim'in bölgeyi topraklarına katmasıyla 400 yıllık Osmanlı hâkimiyeti başlamıştır. Bu dönemde Suriye ile aynı yönetim birimi altında özerk bir bölge olan Lübnan'da Marunîler sayıca fazla olsa da, Osmanlı bu bölgeye Dürzî ailelerden (1516-1697 Maanlar, 1697-1841 Şihablar) emirler atamıştır. Ancak 18. yüzyıla gelindiğinde, gerek Dürzî aileler arasında yoğunlaşan iç mücadele, gerekse bu aileler içinde Hıristiyanlığa geçişler sebebiyle geleneksel Dürzî üstünlüğü azalmıştır. Bu dönemden itibaren Marunîlerin gücü ise giderek artmıştır. Marunîlerin Ortadoğu ile Avrupa arasındaki ipek ticaretini ellerinde tutarak zenginleşmeleri, Suriye'de yaşayan Rum Katolik ailelerle kaynaşmalar

rı, Fransa ile kurdukları yakın ilişkiler, ardından Napolyon'un Suriye seferi ve 1831'de Kavala-lı Mehmet Ali Paşa'nın Lübnan topraklarını ele geçirmesi, bölgedeki güç dengesinin Maruniler lehine değişmesinin sebeplerinden biridir.

Marunilerle Dürziler arasındaki güç mücadelesi her dönemde devam etti ve bu problemler yüzünden 1860'ta yeniden başlayan çatışmalar, Fransız birliklerinin Lübnan Hıristiyanlarını katliamdan korumak bahanesiyle Beyrut'a girmesiyle sonuçlanmıştır. Fransızlar, Hıristiyan bir idareci altında Dağlık Lübnan'da özerk bir bölge kurulması yönünde İstanbul'a baskı yapmıştır. 1861 Lübnan Dağı Protokolü ile kurulan mutasarrıflığın başına, Avrupalı güçlerin atadığı ancak Osmanlı Devleti'ne karşı sorumlu olan bir Hıristiyan getirilmiş ve bu başkana yardım etmek üzere altı büyük mezhebin temsil edildiği 12 kişilik bir Yönetim Konseyi kurulmuştur. Başına Marunî Hıristiyan bir idarecinin getirilmesi ve yönetim konseyinin mezhep dengeleri gözetilerek oluşturulması bakımından mutasarrıflık sistemi, ileride kurulacak Lübnan devletinin yönetim modelini teşkil etmiştir.

Osmanlı'nın son dönemlerinde İttihat ve Terakki yönetiminin Türk milliyetçiliğine dayanan siyaseti, bölge halklarının Arap milliyetçiliğine kayışını hızlandırmıştır. Ortak Arap milliyetçiliği söylemine rağmen, Müslümanların ve Hıristiyanların talepleri farklılaşmaktaydı. Zira Müslümanlar Osmanlı Devleti'nden ayrılmak için değil, daha fazla haklara ve özerkliğe sahip olmak için mücadele ederken; özellikle Marunî Hıristiyanlar Fransa'nın Suriye ve Lübnan topraklarını işgal etmesini ve bu toprakları himayesi altına almasını istiyorlardı. İngilizlerle 1916'da imzaladıkları gizli Sykes-Picot anlaşması uyarınca Fransızlar, Birinci Dünya Savaşı'nın hemen ardından Bilad-i Şam bölgesine girmişler ve 11 Ekim 1918'de Beyrut'un yönetimini devralarak bölgede Hıristiyan bir Arap devleti kurulmasının önünü açmışlardır.

Zaferin Mimarları

İsrail'in Ortadoğu'da kurmaya çalıştığı korku çemberi, en büyük yaralarından birini 2006 Temmuz'unda almıştı. 13 Temmuz 2006 günü, merkezi güney Lübnan'da olan Hizbullah direnişçilerinin,

topraklarına füze fırlattığı ve askerlerinin ölümüne yol açtığı bahanesini ileri süren İsrail, Lübnan'ın güneyine hava saldırısı başlattı. 13 Temmuz'da yapılan saldırılar sonucu başta Beyrut olmak üzere Lübnan'da büyük derecede maddi hasar meydana geldi. Hastaneler, yollar, televizyon ve radyo istasyonları da İsrail saldırıları sonucunda yıkıldı.

İsrail için hezimetin başlangıcı, kara harekâtının başlamasıyla gerçekleşti. Bütün askeri imkânlarıyla Lübnan'a giren İsrail askeri birlikleri, Hizbullah askerlerinin büyük direnişiyle karşılaştı ve kara savaşında çok büyük kayıplar verdi. Kendi kamuoyunda bile eleştirilen İsrail, zayıflığını gizlemeye ve medyaya sansür uygulamaya başladı. Ancak dünyaya yayılan görüntülerle İsrail hezimetini ortaya çıkardı. İsrail, 14 Ağustos 2006'da işgal ettiği güney Lübnan'daki bütün topraklardan çekilmek zorunda kaldı. Geride katledilen yaklaşık 1000 sivil, akıllarda ise bir silahlı birlik karşısında hezimete uğrayan İsrail ordusu kaldı.

Osmanlı Devleti'nin Birinci Dünya Savaşı sonunda parçalanmasını müteakip 1920'de Suriye ve Lübnan'ı içine alan Bilad-i Şam bölgesinde Fransız mandası kurulmuştur. Fransızların işgalin başından itibaren kışkırttıkları mezhepçilik, 1926 Anayasası ile kamu hayatını belirleyen en temel unsur olmuşsa da bağımsızlık ortak paydasında bir araya gelen Lübnanlılar, Fransa'ya karşı beraberce mücadele etmişlerdir. Bu mücadele karşısında, İkinci Dünya Savaşı'nda Alman işgaline uğrayan Fransa, 26 Kasım 1941'de bağımsızlık vermeyi vaat etmiştir. Lübnanlıların 22 Kasım 1943'te bağımsızlıklarını ilan etmelerinin ardından, 1946'da Fransız birlikleri ülkeden çekilmiştir.

Bağımsızlığını yeni kazanan Lübnan'ın kaderini belirleyen en önemli gelişmelerden biri, 1948'deki ilk Arap-İsrail Savaşı sırasında ülkeye akın eden Filistinli mültecilerdir. Zaten hassas bir nüfus dengesi üzeri-

ne oturan Lübnan'da Filistinli varlığı, cemaatler arasındaki temel ihtilaf mevzularından birisi olmuştur. Filistinlilerin varlığına bakıştaki farklılığın yanı sıra, 1956 Süveyş Krizi'nin ardından bir yandan Müslümanlarla Hıristiyanlar arasındaki dinî mücadele, diğer yandan Arap milliyetçiliği ile Lübnan milliyetçiliği arasındaki ideolojik mücadele, Lübnan Sünnilerinin 1958 Şubat'ında Mısır ile Suriye arasında kurulan Birleşik Arap Cumhuriyeti'ne katılma talebiyle iyice kızışmıştır.

1964'te Filistin Kurtuluş Örgütü'nün kurulmasının ardından mülteci kampları, Filistinli gerillaların askerî eğitim merkezleri haline gelmiştir. 1967 Savaşı'nda Gazze ve Batı Şeria'nın İsrail işgaline uğraması ve 1970'te Filistinli gerillaların Ürdün'den çıkarılması sebebiyle Lübnan, İsrail'e karşı verilen mücadelenin önemli merkezi haline gelmiştir. Yaşanan bu gelişmeler, dış güçlerinde kışkırtmalarıyla ülkedeki çeşitli etnik gruplar arasında kargaşa çıkmasına ve 15 yıl sürecek bir iç savaşın baş göstermesine zemin hazırlamıştır.

Lübnan'da İç Savaş

13 Nisan 1975'te Filistinlilerin bulunduğu bir otobüse yönelik saldırı, Müslümanlarla Marunî Falanjistler arasında iç savaşın fitilini ateşlemiştir. Kısa sürede tırmanan çatışmalarda Filistinliler, İsrail'e yönelik mücadelelerine zarar vereceği gerekçesiyle taraf olmaktan kaçınırsalar da, Aralık ayında çatışmalara girmek zorunda kalmışlardır. 1976'nın ilk aylarında FKÖ-sol-Müslüman ittifakının ülkenin çok büyük bir kısmında kontrolü ele geçirmesi, statükonun bozulmasını istemeyen Hıristiyanları ve Suriye'yi endişelendirmiştir. Cumhurbaşkanı Franjiye'nin yardım çağrısı üzerine Suriye, Nisan 1976'da Hıristiyanlar lehine iç savaşa müdahil olmuş ve diplomatik arabuluculuk girişimlerinin yanı sıra, 1 Haziran'dan itibaren askerî olarak çatışmalara girmiştir.

Suriye'nin askerî müdahalesini, başta Fransa, İsrail, ABD, Mısır ve Ürdün olmak üzere bölgesel ve uluslararası güçler desteklemiştir. Sonuçta Suriye-Hıristiyan ittifakının FKÖ-sol-Müslüman güçlerini yenilgiye uğratmasının ardından, 16 Ekim 1976'da Arap Birliği'nin girişimiyle Riyad ve Kahire Anlaşmaları imzalanmıştır. Böylelikle iç savaşın ilk safha-

sı olarak kayda geçen dönem bitmiş oldu ama yapılan anlaşmalar mezhepler arasındaki anlaşmazlıklara kalıcı bir çözüm getiremediği için ilerleyen dönemlerde daha şiddetli çatışmalar Lübnan'ı bekliyordu.

Ateşkesin ardından yaşanan bir dizi gelişme iç savaşını yeniden alevlendirmiştir: Marunîlerin Suriye'nin çekilmesi için başlattıkları mücadele sonucu 1978'de Suriye-Marunî ittifakı bozulmuştur. Mart 1977'de Dürzî lider Kemal Canbulat'ın öldürülmesi, Dürzî-Marunî çatışmasını yeniden başlatmıştır. 1978-79'da Doğu Beyrut'ta Hıristiyan gruplar kendi aralarında mücadeleye girişmişlerdir. İsrail 14 Mart 1978'de "Litani Operasyonu" ile Lübnan'ın %10'unu işgal etmiştir. Kısa süren bu işgalin ardından İsrail BM Güvenlik Konseyi'nin kararı uyarınca, geri çekilirken Güney Lübnan'daki kontrolünü fiili olarak sürdürmek üzere yerini Hıristiyan Saad Haddad liderliğinde Özgür Lübnan Ordusu'na bırakmıştır.

1980'lere gelindiğinde Filistinliler ile İsraililer, kuzeyde Müslüman cemaatler, Doğu Beyrut'ta Hıristiyanlar, güneyde ve Beyrut'un kenar mahallelerinde ise Şii Emel örgütü ile FKÖ milisleri çatışmaktaydı. Bu dönemde yabancı misyonlara yönelik suikastlar ve bombalamalar da artmıştır. Ancak askerî ve siyasi dengeyi değiştiren en önemli gelişme, 1982 İsrail işgalidir. 6 Haziran'da Savunma Bakanı Ariel Şaron'un emriyle İsrail birlikleri, üç gün evvel Londra büyükelçisine yönelik suikast girişimini fırsat bilerek, "uluslararası terörizmin yuvası"nı temizlemek bahanesiyle ve "Lübnan problemini bir kerede ve tamamen çözmek" hedefiyle Lübnan'ı işgal etmiştir. İsrail'in asıl amacı, FKÖ'yü gerek askerî gerekse siyasi ve sosyal olarak tam manasıyla yok ederek Filistinlilerin mücadelesini kırmak, Suriye'yi bu ülkeden çıkarmak ve Beyrut'ta kendisine yakın bir yönetim kurarak onunla barış anlaşması imzalamak ve böylece kuzey sınırını güvence altına almaktır. İsrail'in desteğindeki Lübnan Kuvvetlerinin komutanı Beşir Cemayel'in cumhurbaşkanı seçilmesini müteakip suikastla öldürülmesi, iki gün sonra (16-17 Eylül) bu örgütten 200 kişilik bir grubun İsrail ile işbirliği içerisinde Sabra ve Şatilla mülteci kamplarına girerek 2000'e yakın Filistinliyi vahşice katletmeleri ile sonuçlanmıştır.

1980'lerin ikinci yarısında iç savaş "herkesin herkeşe karşı savaşı"na dönüşmüştür. Özellikle İsrail bir-

liklerinin boşalttığı bölgelerde İsrail'in desteklediği gruplar ile Suriye'nin desteklediği cemaatler arasındaki mücadeleler tırmanmıştır. 1988-89 dönemindeki çatışmalar; Güney Lübnan'da Emel ile Filistinliler, Trablusşam'da Sünniler ile Şiiler, Arafat ile Ebu Musa taraftarı Filistinli gruplar, Şii gruplar Emel ile Hizbullah, Lübnan Kuvvetleri ile Falanjistler, Lübnan Kuvvetleri ile Lübnan Ordusu, Sünni el-Hoss ordusu ile Marunî Avn ordusu ve 1990 yılında Avn ordusu ile Suriye ordusu arasında devam etmiştir.

İç savaş boyunca uzlaşma yolunda yapılan tüm çabalar başarısız kalmıştır. Ancak çatışmalar sürerken 22 Ekim 1989'da Arap Birliği'nin öncülüğünde ve ABD'nin desteğinde Suudi Arabistan'ın Taif şehrinde Lübnanlı siyasetçilerin üzerinde uzlaştığı Taif Anlaşması, bir yıl sonra iç savaşın sona ermesinde etkili olmuştur. Bu anlaşma, iç savaşın ardından Lübnan siyasetini şekillendiren temel belgedir. İç savaşın sona ermesinde iç dengelerdeki değişimin yanı sıra, daha da önemlisi, bölgesel ve uluslararası gelişmeler etkili olmuştur: Bu dönemde, Soğuk Savaş sona erip bölgede Amerikan politikalarının önündeki en temel engel -Sovyetler Birliği- ortadan kalkmış; sürgünlerin ardından gerileyen Lübnan'daki Filistinli etkinliği, Filistinlilerin 1983-88 yılları arasında Suriye ve Emel birlikleriyle savaşlarının yanı sıra, kendi içlerinde başlayan mücadele neticesinde iyice azalmış; İsrail'in Aralık 1987'de Batı Şeria ve Gazze'de patlak veren İntifada ile meşgul olmaya başlamasıyla Lübnan'daki çıkarları geri plana düşmüştür. Hepsinden önemlisi, Ağustos 1990'da Irak'ın Kuveyt'i işgali ve ardından Körfez Savaşı'na giden süreçte değişen dengeler, bölgedeki gidişattan endişe duyan ülkeleri iç savaşını tamamen sona erdirmeye çabasına sevk etmiş ve bu bağlamda Avn öncülüğündeki Hıristiyanlara karşı Suriye'nin askerî müdahalesi desteklenmiştir.

Mart 1991'de meclisten iç savaş döneminde işlenen siyasi suçları kapsayan bir af yasası geçirilmiştir. Ardından Taif Anlaşması uyarınca Mayıs 1991'de İsrail'e karşı meşru direniş örgütü sayılan Hizbullah dışındaki tüm güçler dağıtılmış ve Lübnan ordusu, geçmiş tecrübelerden alınan dersle bu kez mezhep temelinde değil, profesyonel bir ordu olarak Suriye'nin öncülüğünde yeniden kurulmuştur. Böylece Lübnan hükümeti ülke çapında otoritesini yeniden tesis etmeye başlamıştır.

Beyrut'un İsrail saldırılarından etkilenmeyen kesimi.

İsrail'in Mavi Marmara saldırısı sonrasında Beyrut'ta düzenlenen protesto gösterisi

Kuş bakışı bir Lübnan manzarası

Uzun yıllar devam eden iç savaşın yıpratıcı etkisi Lübnan'da hala görülüyor.

Doğu'da Bir Batı Üniversitesi

Atatürk Üniversitesi

Atatürk Üniversitesi, ellinci yılını geride bırakmış köklü bir üniversitedir. Hem bir devlet üniversitesi hem de doğuda bir üniversite olmasına rağmen önyargılara mahal vermeyecek nitelikte kaliteli bir üniversitedir. Her yıl bilimsel yayınlarıyla diğer üniversiteler arasında ilk beşe girebilmesi de bu kaliteyi ispatlar niteliktedir.

Cumhuriyetin ilanıyla birlikte doğuda bir üniversite kurulması fikri ortaya atıldığında bu üniversitenin daha sonraları Erzurum'a yapılmasına karar verilmiş ve 1957 tarihinde şimdiki Fen Edebiyat ve Ziraat fakülteleriyle eğitim-öğretim hayatına başlamıştır. Aradan geçen elli yılı aşkın sürede buna çeşitli fa-

kampüs no ları

Musa Sadak

Üniversite kampüsü geniş bir doğal alan içine kurulu

kültelerin de eklenmesiyle şimdiki büyük kampüs ortaya çıkmıştır.

Kampüs demişken öyle dar alana oturtulmuş, birbiriyle iç içe girmiş bir kampüs hayalinize gelmesin sakin. Olabildiğine geniş alanlar yeşil doğayla da taçlanınca ortaya bambaşka bir güzellik ortaya çıkıyor. Belki de tek sorun yılın büyük bölümünün sert kış şartları altında geçmesi. Ama kışın gelmesiyle daha da güzel bir kampüse kavuştuğumuzu söyleyebilirim. Tabi bu benim fikrim.

Merkez kampüs, şehrin tam ortasında yer almaktadır. Şehir merkezine yürüyerek 10-15 dakikada ulaşmak mümkündür. Bu şekilde şehrin yerli halkıy-

Kampüsün içinden Erzurum'un kara kışı.

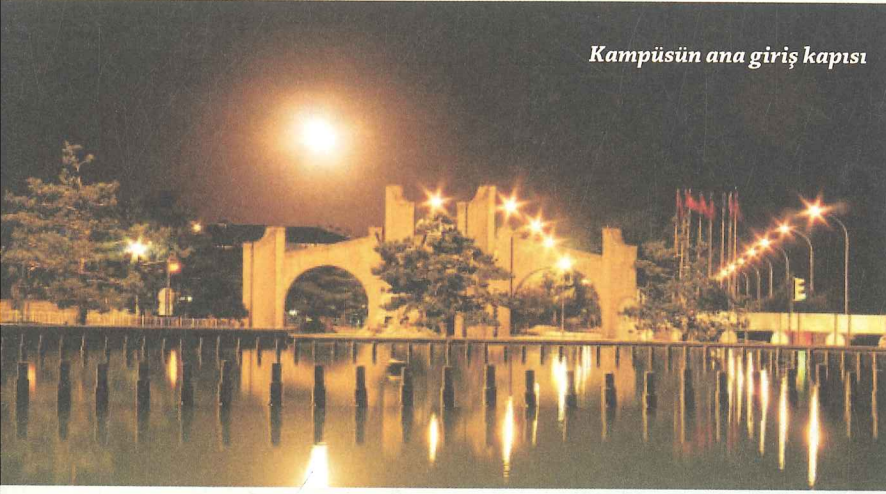
la üniversite ahalisinin iç içe olması sağlanmıştır. Üniversitenin ana giriş kapısından girip arka çıkış kapısına ulaşmanız yaklaşık yarım saatinizi alabilir. Bu güzergâhta yürümek bana her zaman huzur vermektedir. Derslerine yetişmeye çalışanlar, merkeze gezmeye gidenler, çimenliklere uzanıp yorgunluğunu atmaya çalışanlar... Tanımadığımız onca insanın arasında bir köşeye çekilip onları izlemek gerçekten çok şey katıyor diyebilirim. Çeşit çeşit insanın yüz ifadelerindeki başkalıkta kendi benliğinizi sorgulama fırsatı buluyorsunuz.

Edebiyat Fakültesi zengin bir kütüphaneye sahip

Atatürk Üniversitesi 2011 Üniversitelerarası Kış Olimpiyatlarına da ev sahipliği yapacak. Böylesine büyük bir organizasyona ev sahipliği yapmak şehrin gelişmesine katkıda bulunurken bundan sonra üniversiteye gelecek öğrenciler için de yeni sosyal ortamların oluşmasını sağlamaktadır. Kış turizmine dönük yapılan tüm faaliyetler öğrencileri de aktif olarak içine çekmektedir. Bu faaliyetlere gönüllü olarak katılımın yanı sıra özel sektörlerin iş fırsatlarını da değerlendirmek cazip bir alternatif.

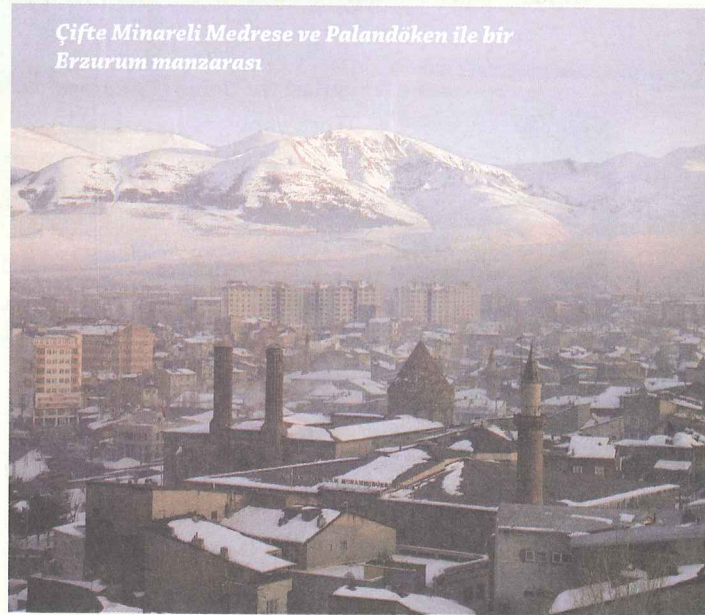
Sonuç olarak Erzurum Atatürk Üniversitesi öğrencisi olmak benim hayatım boyunca kazanacağım kimlikler içerisinde ayrı bir yere sahip olacaktır. Her üniversite öğrencisi adayına samimiyetle üniversitemi tavsiye edebilirim.

Kampüsün ana giriş kapısı

Üniversite ahalisi demişken yaklaşık elli bin kişiden bahsediyorum. Buna akademik ve idari personeli de eklerseniz sayı altmış bini bulur. Binlerce kişinin şehir ekonomisine yaptığı büyük katkı tartışılmaz. Bunun bilincinde olan girişimciler de şehrin çehresini bu kesime yönelik oluşturuyorlar. Merkez de öğrencilerin zevkle vakit geçirebilecekleri nezih mekânların sayısı her geçen gün artmakta. Hangi kafadan olursanız olun mutlaka size göre de bir mekân vardır.

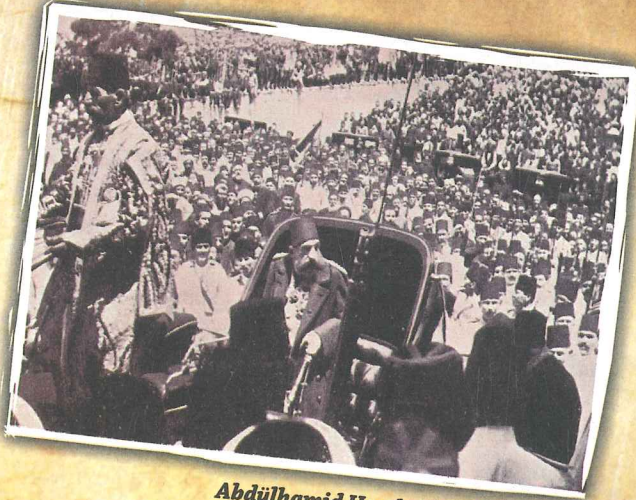
Şehrin dinamik aktörleri oldukça fazla. Ki dinamik aktörlerden de ziyade manevi şahsiyetlerin de sayısı küçümsenemeyecek kadar çok. Şehir insanı böylelikle fazlasıyla özgürlüğüne düşkün öğrenciler bazen halkın antipatisini kazansa da halkın modern yaklaşımlara yavaş yavaş adapte olduğu bir gerçek. Tabi muhafazakâr ve milliyetçi kişiliğinden taviz vermeden.

Çifte Minareli Medrese ve Palandöken ile bir Erzurum manzarası

tarikh defteri

Mehmet Erdem

Abdülhamid Han halkı selamlarken

Bir Gece Ansızın

İkinci meşrutiyete giden yıllardı. Abdülhamid'e yönelik baskılar giderek artıyor, muhalif gruplar, padişah aleyhine organize olmaya çalışıyorlardı. Öyle ki, ikinci meşrutiyetin ilanı ve Abdülhamid'in tahttan uzaklaştırılması için İstanbul'un çeşitli yerlerinde eylem hazırlıkları başlamıştı.

Padişah karşıtları ve Jön Türk yanlıları, her ne kadar yeni dönem için hazırlık yapsalar da, yaşanan anın tedirginliğini fazlasıyla yaşıyorlardı. Cesur ve kararlı görünen bu kitle, sarayın ihtişamından ve özellikle de Abdülhamid'in varlığından içten içe ürküyorlardı.

Meşrutiyetin ayak seslerinin hissedilmeye başladığı zaman-

lardan bir gece, padişah muhalifliği ve Jön Türk ekibi-ne yakınlığıyla bilinen Prens Sabahattin, yalısında ar-

kadaşlarına gelecek günleri anlatıyordu. Sabahattin Bey'in cesareti arkadaşlarını da etkilemeye başlamıştı ki; Abdülhamid'in kaldığı Yıldız Saray'ından silah sesleri gelmeye başladı. Konuşmalar kesilmiş, yalının salonundakilere tedirginlik hâkim olmaya başlamıştı. Salondakilerden Mevlanzade Rifat, Sabahattin Bey'in o an ağzından dökülenleri iletir: "Abdülhamid cinayet saltanatına tac giydiriyor. Şüphem yok ki adamlarına bir gece baskını icra ettiriyor. Hanedan namına kimler varsa katlettiriyor. İşte bakanız, ilk silah sesleri Beşiktaş Sarayı yönünden başladı. İlerledi. İşte Çırağan'da çatışma başladı. Vah vah ilerliyorlar. Her şey bitti. Her şey mahvoldu."

Gerçekten de silah sesleri artıyor, yalıya yaklaşıyordu. Sabahattin Bey, yanında bulunan arkadaşlarını salondan çıkarttı. Yalının önünde bulunan istimbotların çalıştırılması, önlemlerin artırıldığını gösteriyordu.

Sabahattin Bey'in ne yapmaya çalıştığı bir süre sonra anlaşıldı. Salonun dışında bekleyen Rifat Bey, durumu şöyle özetliyor: "Meğer, birkaç saat önce bize, 'Biz durur durur da siyaset meydanına böyle atılırız' sözlerini büyük bir kibirle söyleyen siyaset kahramanı Sabahattin Bey, tüm ailesini yanına alarak, istimbotta denize açılmış. Kurtuluş arıyor."

Sabahattin Bey'in yalıdan kaçtığını, dışarıda bekleyenlere ileten Emin Bey'in sözleri ise olayı özetliyordu: "Rifat Bey! Prens hazretleri gitti. Fakat korkacak bir şey yok değil mi? Sarayda bizden başka kimse kalmadı. Ne olur? Korkmayalım! Aman aman yaklaşıyorlar. İşte kurşun buraya da düşmeye başladı. Haydi harem tarafına gidelim. Hayır hayır. Lambaları söndürelim. Sarayda kimse yok zannetirelim."

Biraz da Rifat Bey'den dinleyelim: "Sarayda özel doktor, Bazbazyan Efendi ile bizim Beşir Ağa ve Müdür Emin Bey kalmıştık. Evet, o muhteşem Sahilsaray'a layık olmayan bizlerden başka, hepsi kaçmıştı. Sarayda kalan bizler

Sultan 2. Abdülhamid

Prens Sabahattin

de, olayın akışına kendimizi bırakıp, mahdut bir endişeyle olacakları beklemeye başladık.”

Silah sesleri giderek artıyordu. Yalının bahçesine giren askerler havaya ateş edip, naralar atıyorlardı. Pencereye yaklaşan Rıfat Bey, askerlere niçin silah attıklarını sor-du. Aldığı cevap herkesi şaşkına çevirmişti:

“Dediğimiz oldu. Şenlik yapıyoruz.”

Cevabı duyanlar kulaklarına inanamadılar. Sabahattin Bey’in korkup, tüm yakınlarını alıp yalıdan kaçmasına neden olan silah sesleri, sandıkları gibi Abdülhamid’in bir tertibi değildi. Aksine geceler boyu uğruna naralar savurdıkları Meşrutiyet’in, ilan edilmesi nedeniyle yapılan kutlama atışlarıydı.

Sabahattin Bey, ertesi gün yalısına geri döndü. Fakat utançla geçirilen geceyi de bir daha unutamadı.

Ya Allah’tan Korkmasalardı?

Yıldız Sarayı önünde bir Cuma selamığı

23 Nisan 1920’de açılan meclis, çıkan ayaklanmaları ve asker kaçaklarını engellemek amacıyla Hıyanet-i Vataniye Kanunu’nu çıkardı. Ancak düzen yine tam anlamıyla sağlanamadı. Bunun üzerine çare İstiklal Mahkemeleri’ni kurmak oldu.

İstiklal Mahkemelerinin yargılama usulleri hukuk dışıydı. O dönemin propaganda şartları gereği kapılarının üstünde “İstiklal Mahkemesi Mücadelesinde Yalnız Allah’tan Korkar” yazan bir tabela bulunuyordu.

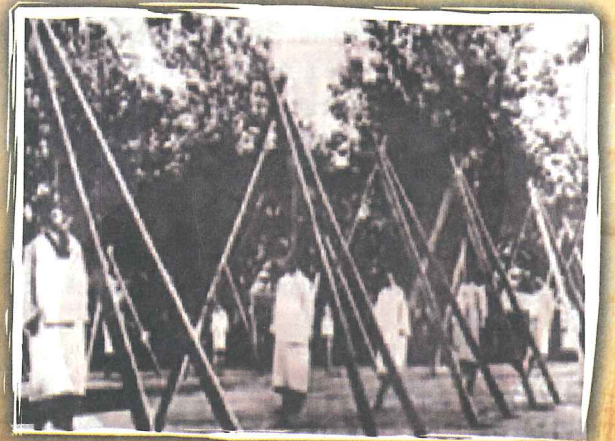
Mahkemeler verdikleri kararlardan sorumlu değildiler, ancak cezaların infazından sivil ve asker bütün bürokratlar sorumluydu. Kararların verilmesi için delile gerek yoktu ve hâkimlerin vicdani kanaati önemli bir işlev görmekteydi. Hatta yanlışlıkla başkasının yerine idam edilenler bile olmuştu. Cumhuriyet döneminde ise mahkemeler, hilafet ve saltanat propagandası yapanları ve Cumhuriyetin ilanını eleştirenleri yargılamak için kullanıldı.

Şark İstiklal Mahkemesi’nde görülen bir dava

Türk Devrimi’ne karşı yapılan saldırı ve müdahalelerin önlenmesi gayesiyle çalıştı.

Resmî kayıtlara göre bu mahkemelerde, toplam 59.164 kişi yargılandı. Resmî rakamlar iki bin civarında kişinin idam edildiğini söylese de, rakamların çok daha fazla olduğu bir gerçek. Ayrıca hapse mahkûm olan ve kürek cezası alan kişi sayısı da bir hayli çok. Tarihin kaydettiği bu belirsiz dönem, akıllarda ise net bir soru bıraktı: “Ya Allah’tan korkmasalardı?”

Yargılama sonucunda idam edilenler

“anlat bana bölümünü”

Sorularımızı bu ay, Afyon Kocatepe Üniversitesi’nde İnşaat Bölümü öğrenimi gören arkadaşlarımıza yönelttik:

Yusuf Şentürk

Emre Özcan
Kocatepe Üniversitesi
İnşaat Bölümü
1. Sınıf

İnşaat bölümü veya diğer iki yıllık bölümlerin esasen iş bulma imkânları sanıldığı kadar aksine avantaj arz ediyor. Hatta duymuşsunuzdur bazı bölümleri bitirenlerin yüksek sayılabilecek maaşlarla işe başladıklarını.

Neden Kocatepe Üniversitesi İnşaat Bölümü’nü tercih ettiniz?

Kocatepe Üniversitesi’ni seçmemin nedeni inşaat bölümünü tercih etmeme benziyor. İnşaat bölümünün olduğu birkaç üniversiteden biridir Kocatepe Üniversitesi. Afyon öğrencileri maddi anlamda çok zorlamayan bir şehirdir. Eğer hedefiniz sadece bir üniversite okumaksa Afyon’da Kocatepe Üniversitesi’ni tercih edebilirsiniz. Onun dışında akademik hedefleri olan bir öğrencinin çok tatmin olabileceğini sanmıyorum.

Tekrar ÖSS’de tercih yapma imkânınız olsa, Kocatepe Üniversitesi İnşaat Bölümü’nü tercih eder miydiniz?

Tekrar ÖSS’ye girsem katsayı probleminin önemli ölçüde aşılması beni başka bölümlere yönlendirecektir. Ön lisans yerine lisans okumayı tercih ederim.

Niçin İnşaat bölümünü seçtiniz?

İnşaat bölümünü tercih etmemin nedeni puanımın kırılmasıdır. Bu bölümün yanında başka iki yıllıklar da yazmıştım. Onların yerine bu bölüm geldi. İnşaat bölümü zor bir bölüm fakat bizim gibi mühendislik istekleri reddedilen öğrenciler için böyle zorlu bir yol var. İnşaat bölümü veya diğer iki yıllık bölümlerin esasen iş bulma imkânları sanıldığı kadar aksine avantaj arz ediyor. Hatta duymuşsunuzdur bazı bölümleri bitirenlerin yüksek sayılabilecek maaşlarla işe başladıklarını.

Mehmet Derer
Kocatepe Üniversitesi
İnşaat Bölümü
1. Sınıf

İnşaat bölümü tercih etmemin sebebi inşaat sektöründe iş imkânlarını sağlamak açısından bana katkısı olacağını düşündüğüm içindir. İnşaat bölümünün ders programı yoğun ve ağırdır. Bu da bir mühendis kadar olmasa da iyi bir eğitim almamızı sağlıyor. İki yıllık bölümler Türkiye’de kötü bir imaja sahip. Bunun sebebi bu bölümleri ÖSS’de başarı sağlayamamış veya en azından bir diplomam olsun diye okuyan öğrencilerin olduğunun düşünülmesidir. Ancak burada inşaat bölümünü gereği gibi okuyup onun gereğini yapmak isteyen insanlar da var.

Neden Kocatepe Üniversitesi İnşaat Bölümü’nü tercih ettiniz?

Kocatepe Üniversitesi bir Anadolu üniversitesinin hemen hemen birçok özelliğine sahiptir. Öğrenciler için ulaşımın barınmanın kolaylığının yanı sıra tek kampüste eğitimin olması gibi. Ben Anadolu’da okumanın ayrı bir sıcaklığının olduğunu düşünüyorum.

Tekrar ÖSS’de tercih yapma imkânınız olsa, Kocatepe Üniversitesi İnşaat Bölümü’nü tercih eder miydiniz?

Tekrar ÖSS’ye girsem puan kırılması olmadığı için iyi bir lisans bölümünü, inşaat mühendisliğini kovalardım. Üniversite olarak da bir İstanbul Üniversitesi o zaman ki hedeflerim için daha uygun olacaktır.

Mesut Çuhadar
Kocatepe Üniversitesi
İnşaat Bölümü
1. Sınıf

Niçin İnşaat bölümünü seçtiniz?

Eğer kısa zamanda iş hayatına atılmak istiyorsanız inşaat veya diğer iki yıllık bölümler son derece işe yarar dır bence. Bundan birkaç sene evvel Türkiye’de sanayinin en önemli eksiğinin yetiştirilmiş eleman sıkıntısı olduğuna dair önemli bir

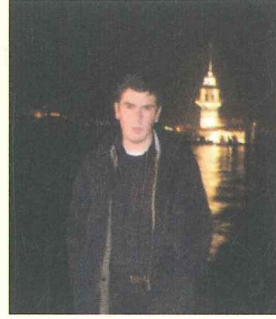
gündem vardı. Bu ihtiyacın giderilmesi için de inşaat gibi bölümler önemlidir. Ben bu açıdan puanımızın kırılmasını dert etmiyorum. Hedeflerinizin arasında iş hayatında olmak varsa bu bölüm gayet elverişlidir. İnşaat sektörü bugün Türkiye en güçlü sektörlerden biridir. İnşaat bölümü bu sektöre yetişmiş eleman göndermek için uygun bir eğitim programına sahip.

Neden Kocatepe Üniversitesi İnşaat Bölümü’nü tercih ettiniz?

Kocatepe Üniversitesi ve Afyon okunabilecek bir üniversite ve şehir. Burada maliyeti düşük bir iki yıl geçirebilirsiniz. Şehirde öğrencilerin varlığı önemli ölçüde hissediliyor. Ben böyle bir ortamda okumayı seviyorum.

Tekrar ÖSS’de tercih yapma imkânınız olsa, Kocatepe Üniversitesi İnşaat Bölümü’nü tercih eder miydiniz?

Sınava bir kez daha girecek olsam üniversiteye dair her şeyimi gözden geçiririm, çünkü katsayı problemi aşıldı. Başka hedefler, başka bölümler ve başka üniversiteler daha çok gündemimde olurdu.

Şuayb Altay
Kocatepe Üniversitesi
İnşaat Bölümü
1. Sınıf

Niçin İnşaat bölümünü seçtiniz?

Aslında Kocatepe’nin seçilmesinin özel bir sebebi yok. Genelde öğrenciler Afyon’u tercih ederken Ege Bölgesi olması nedeniyle seçiyorlar. İklimi bakımından yapı bakımından İzmir gibi bir his oluşturuyor galiba insanlarda. Bu nedenle

bazı öğrencilerde hayal kırıklığı olabiliyor

Neden Kocatepe Üniversitesi İnşaat Bölümü’nü tercih ettiniz?

Afyon, nüfusa oranla öğrenci şehri denilebilecek şehirlerden. Öğrencinin çok olduğu bir şehir. Artıları eksileri göz önüne alındığında Kocatepe Üniversitesi için eksilerin ağır bastığı bir üniversite demek daha doğru olsa da, Afyon öğrenci için uygun bir şehir.

Tekrar ÖSS’de tercih yapma imkânınız olsa, Kocatepe Üniversitesi İnşaat Bölümü’nü tercih eder miydiniz?

Öss’ye girsem bir daha inşaat bölümünü mü tercih ederdim yoksa bir başka bölümümü diye sorsam kendi kendime, yine inşaat derdim. Nedeni ise kat sayı adaletsizliği. O yüzden kat sayı mağdurlarının seçebileceği iki yıllık okulların içerisinde iki bölüm var sağlık ve inşaat. Öte yandan kat sayı mağdurlarının dışında inşaatı tercih eden öğrencilerin bir kısmı evden uzakta olup öğrencilik hayatını yaşamak isteyen, diğer bir kısmı ise belirli fakülteleri kazanamayıp boşta kalmayayım düşüncesi ile girmiş kişiler.

Okullardan Haberler

Alperen Gençosmanoğlu

Bu Sınavda Zulüm Var!

Özgür-Der Üniversite Gençliği ve Özgür Açılım Platformu mensubu öğrenciler LYS'deki başörtüsü yasağını ve kışla tipi eğitim sistemini Beyazıt'ta protesto ettiler.

19 Haziran Cumartesi günü, Lisans Yerleştirme Sınavı (LYS)'nin gerçekleştirildiği yerlerden biri olan İstanbul Üniversitesi'nin Beyazıt'ta bulunan ana kampüsünün önünde bir araya gelen üniversite öğrencileri, sınavdaki başörtüsü yasağını ve eğitim sistemindeki militarist uygulamaları protesto ettiler.

Özgür-Der Üniversite Gençliği ve Özgür Açılım Platformu'nun çağrısıyla Saat 11.00'de Beyazıt'a gelen öğrenciler sınavın bitim saati olan 12.00'ye kadar sessiz bir oturma eylemi gerçekleştirdiler. Basının yoğun ilgisinin olduğu eylemin başlamasıyla birlikte, Furkan Akdeniz'in yaptığı giriş konuşmasının ardından, Kevser Çakır "Bu Sınavda Zulüm Var!" başlıklı basın açıklamasını okudu. Açıklamada zulmün sadece bu sınavda gerçekleşen başörtüsü yasağından ibaret olmadığı vurgulandı, kışla tipi eğitim sistemine dikkat çekildi. Darbecilerin çözüldüğü, ancak askeri vesayet sistemine ait yasakların devam ettiği ifade edildi. Öğrenciler eylemin bitmesiyle beraber Beyazıt'tan Saraçhane Parkı'na yürüdüler. *Haksöz - Haber*

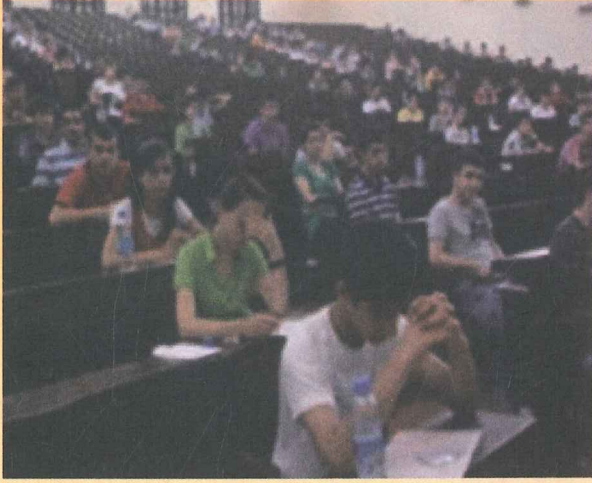
Kışla Tipi Eğitime Son!

Özgür-Der Genel Merkezi ve Mazlumder İstanbul Şubesi okullarda okutulan "Andımız"ın ve Milli Güvenlik derslerinin yeni eğitim sezonunda kaldırılması talebiyle Fatih Saraçhane Parkı'nda bir basın açıklaması düzenlediler. Açıklamaya saat 11.00'den itibaren Beyazıt Meydanı'nda üniversite sınavları sistemini ve başörtüsü yasağını protesto için oturma eylemi yapan öğrenciler de Beyazıt'tan Saraçhane'ye yürüyerek destek verdi.

Mazlumder İstanbul Başkan Yardımcısı Cüneyt Sarıyaşar eğitimde ve her alanda yaşanan ırkçı-şoven kirliliklerden arınmanın zorunluluğuna vurgu yaptığı konuşmasında, resmi ideolojik körlüğün 80 yıldır bu halkı köleleştirdiğini söyledi. Son olarak eylemin sunumunu yapan M. Ali Aslan, İstanbul'la paralel olarak aynı taleplerle diğer şehirlerde yapılan eylemlerden de söz ederek andımızın ve Milli Güvenlik derslerinin yeni öğretim döneminde devam etmemesi çağrısını tekrarladı ve eylemi sona erdirdi.

Lise Giriş Sistemi Yine Değişti

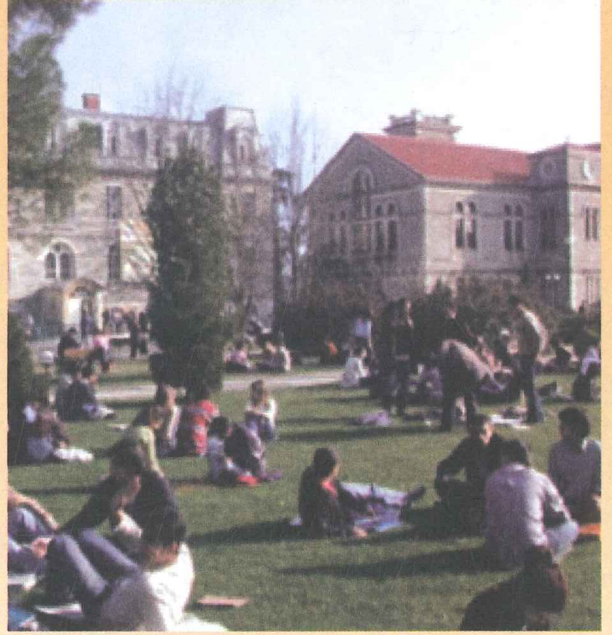

Liselere giriş sistemi yine değişti. Milli Eğitim Bakanlığı 6. ve 7. sınıflarda yapılan Seviye Belirleme Sınavı'nı (SBS) kademeli olarak kaldırmaya karar verdi. Yeni sisteme göre öğrenciler sadece 8. sınıfta SBS'ye girecek. Yani yakın zamanda kaldırılan OKS sistemi de geri gelmiş oldu.

Milli Eğitim Bakanlığı'nın açıklamasına göre 2010-2011 eğitim-öğretim yılında 6. sınıfa başlayacak öğrenciler sadece 8. sınıfta sınava girecek. Ancak bu yıl 6. sınıfta olup sınava girmiş olanlar için 7. ve 8. sınıflarda da SBS devam edecek. Bu yıl 7. sınıfta olup SBS'ye katılan öğrenciler de 8. sınıfta sınava girip bu şekilde ortaöğretim kurumlarına yerleşecekler. Yeni sisteme göre öğrencilerin 6, 7 ve 8. sınıf yılsonu başarı puanları yerleştirmede yüzde 30 etki ederken SBS'den aldıkları puan ise yerleştirmede yüzde 70 oranında etkili olacak.

Ayrıca 4 yıl içinde genel liselerin tamamı Anadolu ve meslek liselerine dönüştürülecek. Dönüşüm tamamlandıktan sonra fen ve sosyal bilimler dışındaki liselere öğrencilerin ilköğretimdeki başarısına göre yerleştirilmesi planlanıyor. Ancak bu sistemin de en yakın zamanda değişebileceğini unutmamak gerekir.

Ömür Boyu Öğrencilik Geliyor

YÖK'ün, hazırladığı kanun taslağıyla üniversiteden atılmaya son veriliyor. Başarısız olanlar için ise daha fazla harç ödeyerek üniversiteye devam hakkı sağlanıyor.

Taslağa göre, yabancı dil hazırlık sınıfı hariç olmak üzere iki yıllık bölümleri 4 yıl, lisans diploma programlarını 6 yıl, lisans ve yüksek lisans derecesini birlikte veren diploma programlarını 9 yıl, yüksek lisans öğretimini 4 yıl, doktora öğrenimini ise 6 yıl içinde tamamlayarak mezun olamayanlar, öğrenciliğe devam edebilecekler. Ancak bu öğrenciler ders ve sınavlara katılma dışında öğrencilere tanınan diğer haklardan yararlanamayacaklar.

Aynı yükseköğretim kurumundaki öğrenimi sırasında bir derse üçüncü kez kayıt yaptıran öğrencilerden, o yıl için belirlenen harç miktarının iki katı alınacak. Derse dört veya daha fazla kez kayıt yaptıran öğrencilerden alınacak katkı payları ise YÖK tarafından belirlenecek. Ayrıca, başarılarıyla yüzde 10'a giren hem birinci hem ikinci öğretim öğrencileri daha az harç ödeyecekler.

Sihirli Kara Kutu

Sercan Karadoğan

Pencerelerin açık olduğu ılık bir gecede herhangi bir gelişmiş ülkenin herhangi bir şehrinin mahallesinde yürüyün, önünden geçtiğiniz her evden bir televizyon ekranından yansıyan mavimsi pırıltıları görürsünüz. Zaman makinesinden çıkmış birkaç kuşak öncesine mensup bir ziyaretçi buna; yani bütün insanların büyülenmişçesine gelip geçen görüntüleri saatlerce seyre dalmasına, pasif alıcılığa gömülmesine, saatlerini onun önünde hiçbir şey yapmadan harcamasına ne derdi acaba? Muhakkak bütün insanların o tanımlayamadığı kara kutu tarafından büyüldüğünü söylerdi. O "Sihirli Kara Kutu" tarafından...

Bu sihirli kara kutu öyle etkilidir ki geçmişin krallarının, imparatorlarının, fatihlerinin uzun yıllar uğraşıp da kılıç zoruyla fethedebildikleri yerleri, halkları; çok kısa zamanlarda kendi egemenliği altına hiç zorlanmadan, kan dökmeyen bilakis kalplerini kazanarak, razı ederek kendi boyunduruğu altına çok kolay alabilmiştir. Kilisenin, papazların, rahiplerin, hahamların, imamların, din adamlarının uzun yıllar uğraşıp tebliğ ettikleri dinlerinin, inanç sistemlerinin yerleşmesi için asırlar gerekirken; sihirli kara kutunun vaaz ettiği dinin yerleşmesi için aylar haftalar yetebilmiştir. Hem de "o" hiçbir dinin başaramadığını başarabilmiş milyonlarca taraftarının şartsız imanını sağlayabilmiştir. Öyle ki ne zaman "o" yeni bir şey vaaz etse müritlerinin tek gündemleri ve konuştukları konu bu olmaktadır. "Dünkü programı izledin mi?" "Dünkü dizi hakkında ne düşünüyorsun, ne biçim bir yerde bitti?" gibi diyaloglar "o" nun yandaşlarının ana gündem maddeleri haline gelmektedir. Ve haftaya ne söyleyeceği o kadar önemlidir ki herkes programını ona göre yapar. O gün ve saate hiçbir program koymak istemez. Bu din öyle güçlüdür ki taraftarları efendileriyle olan bağlantılarını hiçbir zaman aksatmamakta, efendilerine görevlerini, ibadetlerini eksiksiz yapmaktadırlar. Artık bu isimsiz kalabalıklar televizyon dininin en yaman savunucularıdır.

Artık öyle bir zamandayız ki her evde farklı kanalların açık olduğu birkaç televizyon bulunmaktadır. Böylece kimse kimsenin hakkını gasp etmeden istediği dizisini, filmini, maçını rahat rahat izleyebilir. Herkes kendi köşesinde kimsenin alanına tecavüz etmeden mutlu bir hayat yaşayabilir. Birbirlerinden habersiz yaşayan aile bireyleri için tek ortak şey aynı çatı altında yaşamalarıdır bundan ötesi değil. Dünyanın sıklığından, hayatın monotonluğundan kurtulmak, gerçeklerden kaçmak ve kendi hayal dünyasında yaşamak artık aile bireyleri için televizyon sayesinde çok kolay hale geldi. Bu açıdan televizyon hülyalara dalmaya çok benzer. Artık

televizyon sayesinde gerçek ile kurgu, gerçek hayat ile fantezi arasındaki çizgi bulanıklaşmış ve yok olmuştur.

Çoğu insanlar boş zamanlarının büyük bir kısmını televizyonun önünde harcıyorlar, dünya hakkındaki malumatlarının çoğunu televizyondan elde ediyorlar; siyasi tutum ve kararlarını televizyon şekillendiriyor ve onları almaya ikna ettiği mallarla da hayat tarzlarını belirliyor. Televizyon artık bir hayat tarzı, yaşama şekli. Çoğu insan için televizyonsuz bir hayat düşünülemez, sürdürülemez.

Televizyonun cazibesi o kadar güçlüdür ki kimse izlemese de "o" hep açıktır. Parıltılarını ve sesini hiç eksik etmez hayatlarımızdan. O evlerimizin ayrılmaz parçası, sadık bir arkadaş, iyi bir dosttur. O her zaman bizimledir. "O" muhabbetlerin ana odağı kaynağıdır. Misafir geldiğinde sohbetin kilitlendiği konuşulacak bir şey olmadığında imdadımıza hep o yetişir. Bütün gözler hep onun üzerindedir. Ondandır bir şey bekler, sohbete dâhil olmasını isterler. O ailenin şımartılan gözde çocuğu gibidir. Hep daha fazla ilgi ister. Herkesin gözünün onda olmasını ister. Kimsenin ondan başka bir şeylerle ilgilenmesini istemez. Herkes yatmadan, o asla yatmaz. Bazen bütün aileyi tüm gece başına kilitlemesini bile bilir.

Televizyon çıkmadan önce Cesur Yeni Dünya'yı yazan Aldous Huxley, gelecekteki insanların sakinleştirici haplarla uyuşturularak itaat ettirileceğine dair bir distopya tahayyül etmişti. Huxley, hedeften pek de uzak düşmemiş, yalnızca kehanetinin teknolojik unsurunda yetersiz kalmıştı. Modern zamanlarda televizyon kitleleri yönlendirmek, onları uyuşturmak için haplardan çok daha etkili ve güçlü hale geldi. Önemli bir anlamda Huxley'in Cesur Yeni Dünya'sını yaşıyoruz şimdi; adına da "Televizyon Çağı" diyorlar.

Ve son olarak "Dövüş Kulübü" adlı filminden meseleye özeleştirici sayılabilecek bir bölüm;

"Burada, yaşayan en güçlü ve en zeki erkekleri görüyorum. Bütün bir nesil benzin pompalıyor, garsonluk yapıyor, ya da beyaz yakalı köle olmuş. Reklamlar yüzünden araba ve kıyafet peşinde... Nefret ettiğimiz işlerde çalışıp, gereksiz şeyler alıyoruz. Bizler tarihin ortanca çocuklarıyız. Bir amacımız ya da yerimiz yok. Ne büyük savaş yaşadık, ne de büyük buhranı. Bizim savaşımız ruhani bir savaş. En büyük buhranımız hayatlarımız. Televizyonla büyürken milyoner film yıldızı ya da rock yıldızı olacağımıza inandık, ama olmayacağız. Bunu yavaş yavaş öğreniyoruz. Ve bu yüzden çok kızgınız."

Semt Pazarında Küçük Bir Gezinti

Nur Soytürk

Gün boyu içerisinde oradan oraya koşturduğumuz kenti dinlemeyi aklımızdan geçirdik mi hiç? Tüm yoğunluklarımı bir kenara bıraktım, durdum, düşündüm... Ve belki de kentin en renkli mekânlarından olan semt pazarlarından birine girip, tezgâhları karıştırmadan, "bu kaç?" diye sormadan sabahtan akşama kadar olan bitenleri gözlemlemeye karar verdim...

Sabahın erken saatlerinde sokaklar tenhaydı. Günün ışımasıyla, tezgâh sahipleri kamyonetleriyle birlikte pazar alanına doğru gelmeye başladılar. Satıcılar kamyonetlerden ürünlerini alarak tezgâhlarını kurmaya koyuldular. Tezgâhların ku-

rulmasıyla birlikte sokaktaki sesler yavaş yavaş artıyordu. Satıcılar selamlaşıyor, sohbet ediyorlardı. Kimisi tezgâhındaki meyveleri dizmekle uğraşırken kimisi ise tezgâhını kurmayı bitirmiş kahvaltı yapıyordu.

Saat 8.00- 8.30 civarı günün ilk müşterileri birer birer gelmeye başladılar. Bu saatlerde gelenler genelde giyim kuşamlarından anlaşılacağı üzere orta yaşlı ev hanımlarıydı. Yanlarında çocukları, arkadaşları veya komşuları yoktu. Belli ki alışverişlerini yapıp bir an önce evlerine dönmek istedikleri için yalnız gelmeyi tercih ediyorlardı. Sabah vakitlerinde gelenlerin evlerinin çok yakın olduğu üzer-

lerindeki eşofman ve terliklerden anlaşılıyordu. Bir de pazarın sakin olduğu bu saatlerde gelmeyi tercih eden emekli yaşlı müşteriler vardı.

Öğlene doğru pazar kalabalıklaşmaya başladı; çocuklarıyla gelenler, öğle tatilindeki çalışanlar, gençler, bir de başka bir yere gitmek için pazarın kurulu olduğu sokaklardan geçenler... Anlaşılaca-

alabilmek için akşamı bekleyenler, çocuklarının okul dönüşünde pazara uğrayanlar, kısacası pazarın en kalabalık olduğu saatlerdi. Bu saatlerde pazarı keyifle gezmek için gelenlere rastlanmıyordu. Öğlene nazaran bir koşuşturmaca, bir telaş vardı. Herkes tezgâhların arasında hızlı hızlı alışverişini yapıyor bir an önce evine gitmeye çalışıyordu.

Genel itibariyle pazardaki kadın ve erkek müşteri profiline ayrı ayrı baktığımda, kadın müşteri sayısının erkek müşteri sayısından fazla olduğunu gördüm. Yine de pazarda alışveriş yapan erkeklerin sayısı göz ardı edilemeyecek derecede çoktu. Bunun yanında çocuklarıyla beraber alışveriş yapanlar hep bayanlardı. Bir yandan çocuklarına sahip çıkmaya çalışırken bir yandan alışveriş yapıyorlardı. Ancak hiçbir erkeği çocuğuyla beraber görmek mümkün olmadı. Ayrıca kadınlar satın alacakları ürün için çok fazla vakit harcıyor, meyve ve sebzeleri tek tek kendileri seçmek istiyorlardı. Aksine erkekler ise tezgâh başında çok vakit harca-

mıyorlardı. Sadece ne almak istediklerini söylüyor ve etrafı seyrederek ürünün hazırlanmasını bekliyorlardı.

Son olarak müşterilerin yavaş yavaş dağılmasıyla beraber satıcılar tezgâhlarını toplamaya başladılar. Büyük bir gürültüyle tezgâhların kaldırılmasının ardından sokaklar sabahki sessizliğine büründü. Ancak tek bir farkla; pazardan arta kalan çöplerle beraber...

ğı üzere havanın da güzel olmasının etkisiyle pazar en renkli saatlerini öğlenleyin yaşamaktaydı. Bu saatlerde pazarda çok farklı kesimden insanları bir arada görebilmek mümkündü. Yakın çevredeki işyerlerinde çalışan eğitim seviyesi yüksek bayanlar da öğle tatilinde arkadaşlarıyla beraber pazara gelmiş, alışveriş yapıyorlardı. Ancak bunlar daha çok giyim kısmında dolanıyorlardı.

Akşam saatleri ise iş çıkışı gelenler, daha ucuza

"Kendi Ahlakıyla Bir Millet Ölüyor Yahut Yaşar"

Ali Tarık Parlakışık

Bazı insanların 'özümüze dönmeliyiz, bu bize yakışıyor mu' diye çare aradığı bir kirlenme var; 'ahlak kirliliği'. Özümüze dönmeliyiz diyenlere sormak gerekir; "Özün ne?" veya genel ifadeyle "Özümüz ne?". Cevap olarak eğer, eski eserlerin diziyeye uyarlanıp televizyonda yayınlanmasıysa sorun büyük. İnsanların, televizyonla ahlaki çöküntüyü yaymaları "öz"se, "öze dönmeyelim". Çünkü dönmek istenen öz, bize ait değil. Ahlaktan ve özden bu kadar bahsetmişken 'ahlak şairi' Mehmet Akif Ersoy'un şu mısralarını atlamak olmaz;

"Gökten inmez hiçbir şey ... Bütün yerden taşar

Kendi ahlakıyla bir millet ölür yahut yaşar."

Sözlükte ahlakın iki tanımı yapılıyor. Birincisi; "bir toplum içinde kişilerin benimsedikleri, uymak zorunda buldukları davranış biçimleri ve kuralları." Bu tarifin tek kusuru, tarifteki ahlak kavramı-

nın hangi çağda hangi toplumda, geçerli olduğunu söylememesidir. İkinci tanım ise, "güzel huylar." Bu tanıma yorum yapmaya gerek var mı? Ahlak için yapılabilecek en kısa ve öz tanım, "güzel huylar." Güzel huylar, fitrata uygun olan, yapılması gereken uygulamalardır.

Şimdi tekrar sormak lazım. Özümüz ne? Cevabın güzelliğine bakın; "Özüm ahlaktır, güzel ahlaktır; ahlakım özümdür. Bu güzel cevabı verenlere bir görev düşüyor. Ahlakı, güzel ahlakı, vicdanı, fitratı, fitratına uygun düşen eylemleri, uygun düşmeyen eylemleri, kendini, dünyayı, niçin yaratıldığını fikretme görevi.

Necip Fazıl Kısakürek'in şu mısralarıyla bitirelim:

"Gittikçe uzaklaşan bu sesi duya duya

Yavaşça dalacağım o kalkılmaz uykuya."

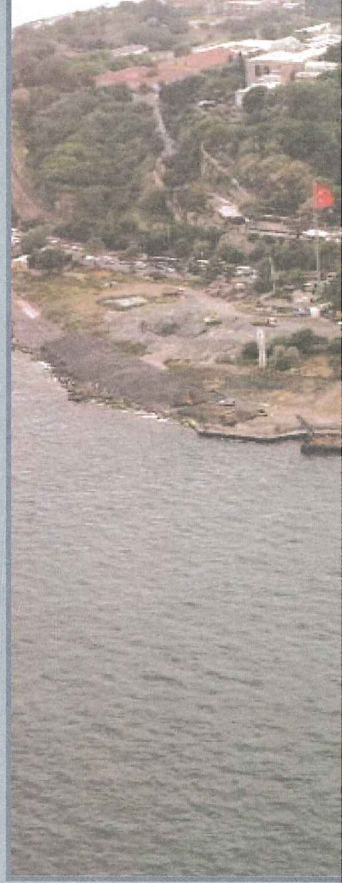

Abdullah Muhsin Yıldız

OBJEKTİFİME

taЖИлаИая

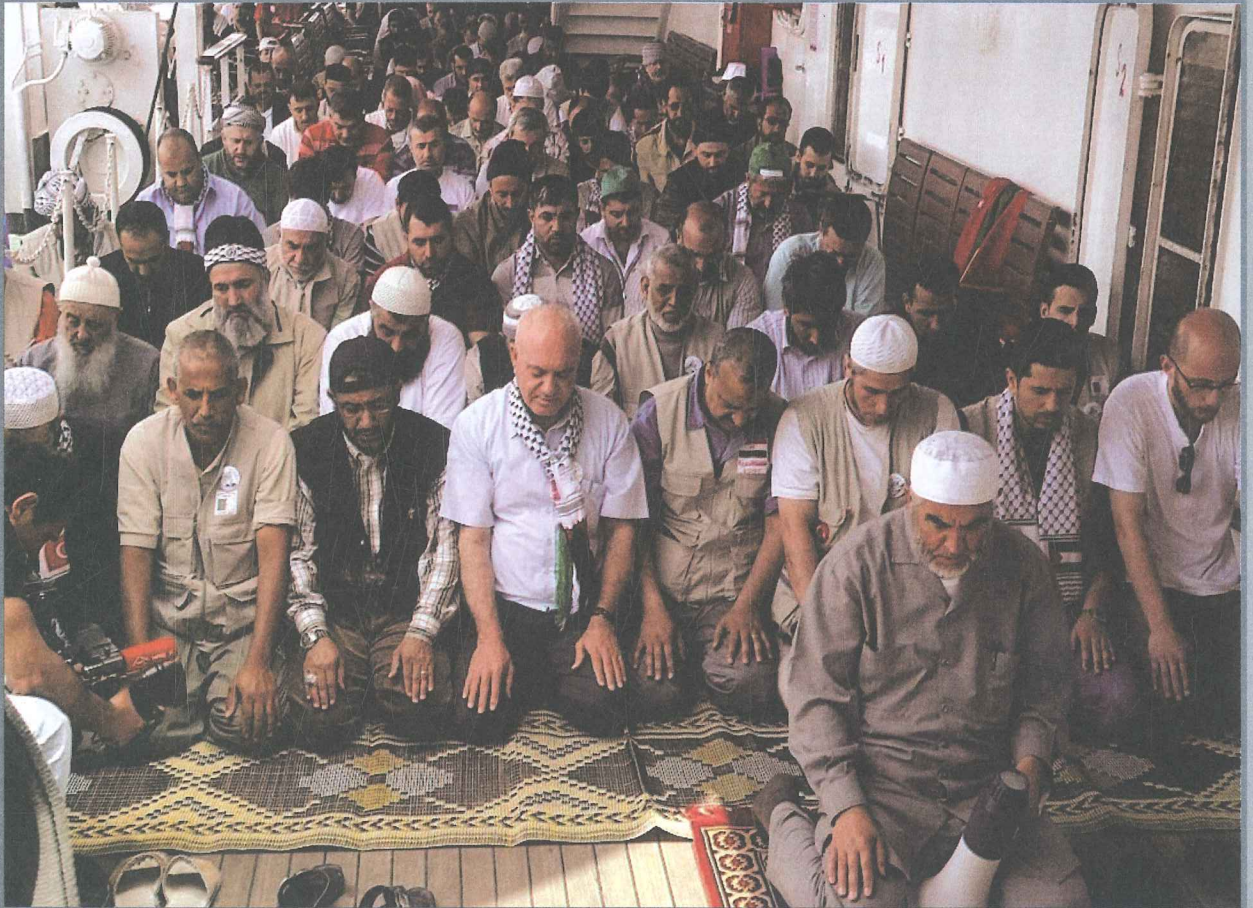
“Dünyanın tüm güzellikleri sadece görenlere verilmiştir.” Cemil Meriç

Beyazıt Meydanı. Şehid Cevdet Kılıçlar'ı Rabbine uğurlamak için meydanı dolduran binlerce mü'min, Rabbin karşısında rüküda.

İstanbul – Sarayburnu. İzzet ve onur yüklü Mavi Marmara, İstanbul'dan uğurlanıyor.

Mavi Marmara. İmanlarını cesaretleriyle birleştiren mü'minler, Mavi Marmara'nın güvertesinde, Rabbinin huzurunda.

dünya seyahatnamesi

mostar'dan adriyatik'e

İsa Yılmaz

Geçen sayıda Bosna'nın siyasi, kültürel durumundan, mimari yapısından bahsetmiştik. Ayrıca Saraybosna, Sebil, Begova, Ferhadje Caddesi, Aliya'nın kabri ve Srebrenitsa'yı da ele almıştık. Bu sayıda yine Bosna'dan devam ediyor, sırasıyla Mostar, Blagaj Tekkesi, Travnik şehrini tanıtmaya devam edeceğiz.

Mostar

Neretva Nehri üzerinde Mimar Sinan'ın öğrencisi Mimar Hayruddin tarafından 1566 yılında inşa edilmiş olan Mostar Köprüsü şehre de adını vermiştir. Bir Osmanlı kültür ve medeniyet simgesi olduğu için köprüye nefret, Hırvatlar ve Sırlar tarafından oldukça fazlaydı. Sırların katliam gerçekleştirdiği zaman günlerce uğraşp yıkamadığı köprü 1993 Kasım'ında bir Hırvat topçunun atışıyla daha fazla dayanamadı ve yıkıldı. Böylece şehrin Müslüman ve Hırvat kesimini birbirine bağlayan köprü yıkılmış oluyordu.

Köprü'nün tekrar yapımı için Türkiye büyük emek vermiş, nehre düşen orijinal taşlar dalgıçlar tarafından bulunup çıkarılmıştır. Fakat bozulmaya uğrayan taşlar tekrar kullanılamamış, köprüde kullanılmak üzere tekrar taş ocağı açılıp aslına benzer taşlarla köprü inşa edilmiştir. Şimdi orada üzerinde "Don't forget" yazılı bir taş var. Yaşanan zulümleri, direnişi, dirilişi unutma der bize bu taş. Yıllarca Boşnakları, Sırları, Hırvatları birbirine bağlayan köprü'nün önemini unutma.

Nehrin kıyısında bulunan, Mostar'ı ve şehri tepeden gören Koski Mehmet Paşa Cami, Karagöz Bey Cami, farklı dillerde yazılmış eski eserler bulunan El Yetme Kütüphanesi ve Küçük Mostar Köprüsü ayrıca şehirde gezilip görülmesi gereken yerlerden. Unutmadan her sene Mostar'dan para karşılığında atlayan gençlere rastgelirseniz izlemenizi tavsiye ederim. Ayrıca orada müslümanlara karşı antipati olduğunu ve mümkün olduğunca sizin müslüman olduğunuzu anlayan kimselerin ters bakışlarına karşılık vermemenizi de öneririm.

Bir tefekkür merkezi Blagaj Tekkesi

Blagaj Tekkesi

Sarı Saltuk Tekkesi olarak da bilinen bir halveti tekkesidir. Buna Nehri'nin doğduğu yerde, yüzlerce metre yükseklikteki bir uçurumun dibinde bulunan tekke kilimleri, perdeleleri, işlemeleri, duvarları, banyosu, taşları, pencereleri, sedirleri, her şeyiyle Osmanlıya bizi. Geriye doğru döndüğümüzde burada Kur'an sesleri, nehir kıyısında namaz kılan bir grup, bir hocanın Kur'an dinlemesi, derviş zikri, çok hızlı akan nehrin çıkardığı sesler aklınızda huzur kelimesinin anlamını berraklaştırıyor. Doğa ile iç içe, sakin, gözlerden uzak bir yer burası ve tam anlamıyla tefekkür merkezi sayılabilir.

lı kokusu veriyor bize. Geriye doğru döndüğümüzde burada Kur'an sesleri, nehir kıyısında namaz kılan bir grup, bir hocanın Kur'an dinlemesi, derviş zikri, çok hızlı akan nehrin çıkardığı sesler aklınızda huzur kelimesinin anlamını berraklaştırıyor. Doğa ile iç içe, sakin, gözlerden uzak bir yer burası ve tam anlamıyla tefekkür merkezi sayılabilir.

Travnik

Kalesi, Süleymaniye Cami ve medresesiyle Travnik'teyiz. Şehri tepeden görmenizi sağlayan kaleyi gezdikten sonra medresenin içinde Cuma namazını kıldık ve medreseyi gezmeye başladık. Kızların ve erkeklerin ayrı binaları bulunan medresede eğitim sisteminin nasıl olduğu, derslikler, mezunlar, hafızlar bize oranın hocası tarafından anlatıldı.

Hırvatistan ve Karadağ

Eğer zamanınız ve imkânınız varsa Bosna'yı gezdikten sonra vize istemeyen ve Bosna'yla sınırı bulunan Hırvatistan ve Karadağ'ı da gezmenizi tavsiye ederim. Adriyatik'in kıyısında, kiliselerle dolu, tam bir Batı zihniyeti kokan, kale duvarlarıyla çevrili bir şehir olan Dubrovnik (Hırvatistan) gezilip görülmesi gereken yerlerden. O kadar kilisenin içinde sadece bir tane İslamic Center var, orada namaz kılmanız mümkün.

Karadağ'da Kotor ve Budva adlı şehirler benim bu ülke hakkında mimari anlamda kafamda olan önyargıları yıkmaya yetti. Dağların eteğinde düşmana karşı Çin seddine benzer bir set oluşturulmuş ve ışıklandırılmalarla donatılan sete akşamdan sonra baktığımızda hayranlığımızı gizleyemiyorsunuz. Setin içinde ise bir şehir yatıyor. Yine tabi ki kilise çanlarından geçilmiyor. Orada da bir ayini izlemeye katılıp şehri gezdikten sonra ayrıldık.

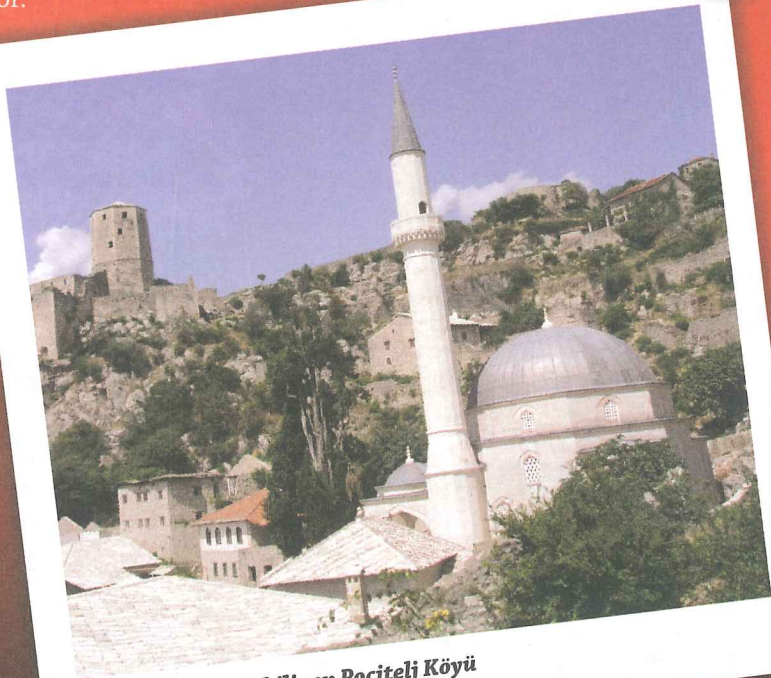
Burayı gezenler için çok önemli not olarak şunu söyleyebilirim; buraları gezerken tuvalet ve abdest ihtiyacınız ciddi sıkıntıya dönüşüyor. Koca şehirlerde bazı kafeler dışında tuvalet bulma imkânınız çok az ve bunlar da islami usüllemeye uygun değil. Bu problem önemsiz gibi görünmesine rağmen ne kadar önemli olduğunu Müslüman bir insan orada çok iyi anlıyor. Son olarak burada da aklımda kalan en güzel olaylar sabah namazı vaktinin çıkmasına doğru Adriyatik'in tuzlu suyundan abdest alıp denizin sesiyle ve aynı zamanda yavaş yavaş doğmaya yüz tutan güneşin gökyüzüne vuran ışıltısıyla namaz kılışımız ve yine Adriyatik'e bakan manzarada bir Türk geleneği peynir, ekmek, domates yiyişimiz olmuştu.

1993'teki yıkımdan sonra yeniden yapılan Mostar Köprüsü

Osmanlı'ya onlarca devlet adamı yetiştiren ve vezirler şehri olarak bilinen Travnik

Türk köyü olarak bilinen Počitelj Köyü

Said Halim Paşa

Kavalalı Mehmed Ali Paşa'nın torunu olan Said Halim Paşa, 1864'te Kahire'de doğdu. 1888 yılında Şuray-ı Devlet üyesi olarak atandı. 1900 yılında hakkındaki jurnaller dolayısıyla Mısır'a uzaklaştırıldı. Meşrutiyetin ilanıyla birlikte İstanbul'a dönen Said Halim Paşa, Mahmut Şevket Paşa sadaretinde Hariciye Nazırlığı yaptıktan sonra onun ölümüyle birlikte sadrazam oldu. Balkan Harbi esnasında ve Birinci Dünya Savaşı'na girilirken sadrazam konumundaydı. Paşa, cihan harbine girilmemesi için büyük gayret sarf etmişti. Önemli bir Osmanlı devlet adamı olmasının yanı sıra, Osmanlı mütefekkirlerinden biri olan Said Halim Paşa, 6 Aralık 1921'de Roma'da suikastle vuruldu.

Said Halim Paşa ile bu hayali röportajı, kendisinin eserlerinin bir araya toplandığı Buhranlarımız ve Son Eserleri isimli kitaptan yaptık. Bu söyleşimizde kendisinin memleketin geri kalması meselesine ilişkin değerlendirmelerinden bir kesit aldık. Said Halim Paşa, kendi döneminin klişe söylemlerini aşmış ve problemin kökenini tespit etmek için önemli bir kavramı ve ahlakı ortaya koymuştur. Meselenin sorumlusu olarak da alışılmışın dışında bir yerleri işaret etmektedir. Aslında bu değerlendirmeler Osmanlı'nın son dönemlerinde yaşamış bir devlet adamının kendi döneminde yaptığı değerlendirmelerdir, ancak yüzyıl sonrasına yani bugünlere önemli göndermeler vardır. Satırların arasından bugüne tutulan projeksiyonları sizler de fark edeceksiniz.

“En İyi Islahat Kendini Değiştirmektir”

Memleket çok uzun süredir sancılarla kıvranıyor. Osmanlı milleti her gün başka felaketlerle yüz yüze. Uzun süredir de eş zamanlı olarak çözüm arayışları var. Fakat ne devlet ne de millet meselelerini halledebilmiş değil. Önce meselelerin kökenine bakacak olursak bir suçlu var mı?

Her ferdin, mevcut kötülüklerden kendi hissesi kadar mes'ul olduğunu ve bu kötü durumun, ancak kendini düzeltmeye çalışması ile ortadan kalkacağını kabul ve itiraf etmesi lazımdır. Bunun gerçekleştiği gün kurtuluş yoluna büyük bir adım atılmış olur.

İnsanlar olan biten bunca fenalıklardan devlet adamlarını, idarecileri mes'ul tutar. Siz ise herkesin bu işte bir payı olduğunu söylüyorsunuz. Bu meseleleri çözmek devletin, aydınların işi değil mi?

Milletin alimlerini, seçkin idare adamlarını ve memurlarını, düzenli sosyal sınıflar yetiştirir. Çocukları terbiye edebilmek, aileyi mesud kılabilmek ancak bu düzen sayesinde mümkün olabilir. Aksi takdirde, cemiyetin başıboş kalması halinde, en ileri medeniyetlerin bile yok olup gittiği hala anlaşılammıştır.

Cemiyet ve devlet arasında nasıl bir bağ vardır ki böyle bir ilişki doğuyor?

Her şey zihni ve ahlaki hasletlerimize bağlı olduğuna göre, mantıki bir netice olarak, idari ve siyasi faaliyetlerimizin kıymeti de cemiyetimizin duru-

mundan üstün olmayacaktır. Bu mantıki neticenin gerçekte de doğru olduğunu anlamak için, tabiatın bahsettiği her çeşit refah ve saadet verici kaynaklara sahip olmasına rağmen, memleketimizin içine düştüğü üzüntü verici hali görmek yeterlidir.

Bu noktada meselenin bir başka boyutu var. Bizde memleketin geri kalmışlığıyla ilgili her kafadan bir ses çıkıyor. En baskın olanı da bizde ilim eksikliğinin oluşu. Bahsettiğiniz ahlaki yeterlilik bağlamında düşünürsek ilim ve fen eksikliğimizin durumu nedir?

Kendimizde ilim eksikliğinden başka bir noksan bulmuyoruz. Bilgi sahibi kimselerin de kötülük yapabileceklerine ihtimal vermiyor ilim ve tekniği her şeye deva sayıyoruz. Fakat cehaletin en büyük noksan sayıldığı ülkemizde, ilim ve fen tahsiline gösterilen

bu büyük itimat, bütün saadete ve olgunluğa, çok para sahibi olmakla kavuşacağını zanneden fakirin servete karşı gösterdiği sevgiye benzemektedir. Halbuki bu fakir adam gerekli vasıfları eksik olduğu için zengin olamamıştır ve hayatının sonuna kadar da servet sahibi olmak ihtirası ile tuttuğu halde buna muvaffak olamayacaktır.

İlim, akıl, fen bunlar memleketin idaresini ele alan kesimin yıllarca yol göstericidir diye anlattıkları olgulardı. Bu olguların ahlak karşısında-

Said Halim Paşa

ki yeri nedir ve bu kavramları alıp, ahlaki eksik bıranların hali ne olmuştur?

İnsanın akıl yolunu çizen, akıl ve bilgisinden daha çok ahlakıdır. Bir hain, kötü ahlakının kendine gösterdiğinden başkasına aldırılmaz. Akıl ve bilgi kuvvetini ancak cinayetini başarmak ve kendini kurtarmak için ötekini berikini kandırmakta kullanır. Azim ve iradesizliğinin azlığı sebebiyle hayatta bir başarı elde edememiş olan bir kimse, bu ahlaki noksanlarını örtmeye çalışır. Akıl ve bilgisini çoğu zaman kendini teselli etmek için başkalarına iftira etmek veya haksızlığa hedef olduğu iddiasında bulunmak üzere, hayali suçlular uydurur.

Biz bu bahsettiğiniz problemin en çok yenilik hayranlarında olduğunu gördük. Ki yüzyılı aşkın süredir memleketin önüne konan en büyük idealler yenilik, batılılaşma, yenileşme, ıslahat gibi hedefler. Bu hedefleri benimseyenler nerede hata yapıyorlar?

Islahat ve yenilik hayranlarının da en iyi, en acele ıslahatın kendi kusurlarını gidermeye çalışmaktan; en faydalı ve en son yenileşmenin de kendi ahlaklarında iyiye doğru yapacakları değişiklikten ibaret bulunduğunu kabul etmeleri gerekir.

Ahlakla ilgili tespitinizi biraz somutlaştıracak olursak, esasen Osmanlı milleti hangi ahlaki hasletlerin yokluğundan dolayı bu zillet halini yaşıyor?

Said Halim Paşa

Bizler azim ve sebat, irade ve fedakârlık gibi çok lüzumlu ahlaki hasletlerden mahrum bulunmamız sebebiyle hiç bir zaman ciddi başarılar kazanmıyor fakat her zaman ilim ve sanat elde etme ihtirası ile dolu bulunuyoruz. Bizi daima hata ve yanlışlıklara sürükleyen ahlaki noksanlarımız; yapmakla mükellef olduğumuz vazifeleri yerine getirmemize mani oluyor. Ayrıca gurur ve bencilliğimiz noksanlarımızı ve kendi gerçek değerimizi anlamamızı önüyor. Kendimizi beğenerek layık olmadığımız şeyleri elde etmek istiyoruz. Kayıtsız, tembel ve rahatımıza düşkün oluşumuz cahil âlimler derekesinden kurtularak faydalı insanlar olabilecek derecede, ilim ve irfan tahsil etmemize mani oluyor.

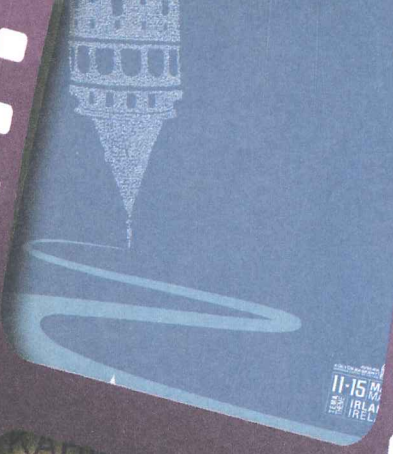
kültür

CAMERA 160 60997

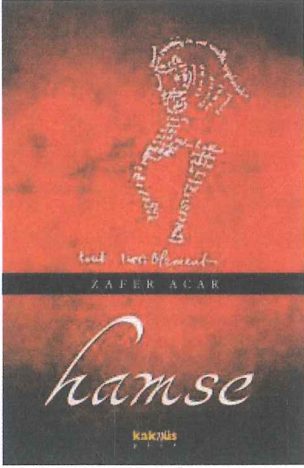
CAMERA 160 60997

CAMERA 160 60997

CAMERA 160 60997

SA RAF

Hamse Kaknüs'ten Çıktı

İlk şiir kitabı "Coğrafi Derinlik" 2005 yılında yayımlanan, Yedi İklim Dergisi'nin şiir editörü Zafer Acar'ın ikinci şiir kitabı "Hamse" Kaknüs Yayınları'ndan çıktı. Kitap, şiire dair edebiyat çevrelerinde yapılan tartışmaların merkez isimlerinden olan Zafer Acar'ın muhtelif dergilerde yayımlanmış 51 şiirin bir araya getirilmesi ile oluşuyor.

Kitabın arka kapağında Cevdet Karal'ın, Osman Serhat'ın ve Haydar Ergülen'in Zafer Acar şiiri üzerine takdir cümleleri bulunuyor.

Kahramanmaraş Öykü Günleri

Maraş'ta daha önce "Kahramanmaraş'ta Sezai Karakoç'la Kırk Saat" ve "Erdem Bayazıt Sempozyumu"nu organize eden Kahramanmaraş Belediyesi, şimdi de "Kahramanmaraş'ta Öykü Günleri"ne ev sahipliği yapıyor. Kahramanmaraş Belediyesi ve Hece Öykü'nün katkılarıyla 15 Mayıs 2010'da öykü günleri düzenlendi. Şair yazar Duran Boz'un öncülüğünde

KAHRAMANMARAŞ
ÖYKÜ
GÜNLERİ

RASİM ÖZDENÖREN
HÜSEYİN SU
NECATİ MERT
YUNUS DEVELİ
DOÇ. DR. KÖKSAL ALVER
ERCAN YILDIRIM
YARD. DOÇ. DR. ERTAN ÖRGEN
KADIR TANIR
ÖMER FARUK DÖNMEZ
GÜRAY SÜNGÜ
BEHÇET ÇELİK
DOÇ. DR. HİLMİ UÇAN
CEMAL ŞAKAR
DOÇ. DR. MEHMET NARLI
GÖNÜL UTKU YONAR
ŞEVKET BULUT
İBRAHİM SARI
ESRA DEMİRCİ

15 MAYIS CUMARTESİ SAAT 10.00

HECE ÖYKÜ NÜN KATKILARIYLA

YER: NECİP FAZIL KISAKUREK KÜLTÜR MERKEZİ

KAHRAMANMARAŞ BELEDİYESİ

yaptığı öykü günleri programına Rasim Özdenören, Hüseyin Su, Necati Mert, Doç. Dr. Hilmi Uçan, Yunus Develi, Dr. Mehmet Narlı, Cemal Şakar, Doç. Dr. Köksal Alver, Doç. Dr. Ertan Örgen, Behçet Çelik, Güray Süngü, Ercan Yıldırım, Kadir Tanır, Ömer Faruk Dönmez, Gönül Utku Yonar ve Esra Demirci gibi değerli akademisyen ve yazarların sunumları oldukça verimli geçti.

Edebiyat Hayat Memat

Şiir ve eleştiri alanlarındaki çalışmalarıyla tanıdığımız Cevat Akkanat'ın yeni kitabı Okur Kitaplığı tarafından yayınlandı. Dene-türünde olan eser üç bölümden oluşuyor. İlk bölümde edebiyat ve sanat dünyasının bir takım unsurlarını eleştirel bir duyarlılıkla sorguluyor. İkinci bölümde ise kendi hayatından ve başka hayatlardan sahnelere yer veriyor. Kitabın son bölümü ise farklı alanlardan devşirilmiş, fakat her biri yeni bir üretimle canlı kılınmış olay, olgu ve durumlar üzerine kaleme alınmış denemelerden oluşuyor. Cevat Akkanat, edebiyat ölüm kalım meselesidir diyor, siz de öyle diyor-sanız mutlaka okuyun.

edebiyat
hayat memat

Yayıncılığa Taze Kan: Ferfir Yayınevi

Öykücü Şeref Yılmaz ve arkadaşları tarafından kurulan Ferfir Yayınları 5 kitapla yayın hayatına başladı. Hayatın her kesimini kucaklayan kitapları, uzman kişilerin kalemlerinden okura ulaştırmayı hedefleyen yayınevi, Özellikle nitelikli okur kazanma, yazarların kendilerini rahat his-

FERFİR "okumak değerlidir"

sedecekleri yayın evi ortamını sağlamayı ve sonucunda okuyucunun da yazarın da memnun kalacağı kitapların yayınlamasını çabalamak amacında. Yayımlanan ilk beş kitap şunlar:

Beethoven'in Gözleri - Berat Demirci/ Deneme

Dünya Durulmaz - Sadık Yalsızuçanlar/ İnceleme

Sayılamayanlar - Ahmet Mahir Pekşen/Roman

Matrak Lise Öyküleri - Melek Altun/ Öykü

Dihane Parkı - V. Hüseyin Kaya

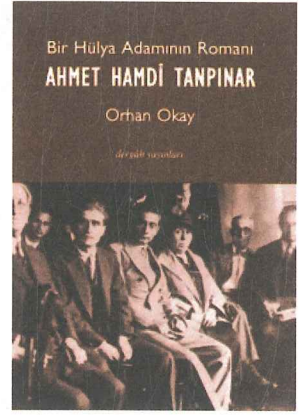
İstanbul Üniversitesi 19. Kez Şiire Çağırdı

İstanbul Üniversitesi Edebiyat Fakültesi öğrencileri, şiir severleri şiirin başkenti İstanbul'da 19. kez şiire çağırdı. Edebiyat Bülteni tarafından organize edilen Geleneksel Şiir Gecesi'nin 19'uncusu 18 Mayıs Salı günü saat 19.30'da, Ali Emiri Efendi Kültür Merkezi'nde gerçekleştirildi. İlki 1992 yılında düzenlenen ve bu yıl İstanbul'a özel bir vurguyla düzenlenen Türkiye'nin en uzun soluklu geleneksel şiir etkinliği olan programa yine seçkin şairler katıldı. Önceki yıllarda Erdem Beyazıt, Alâeddin Özdenören, M.Akif İnan gibi şairlerin katıldığı şiir gecesi şairler ve şiir severler için özel anlamlar ve hatıralar taşıyor. Ahmet Edip Başaran, Ah-

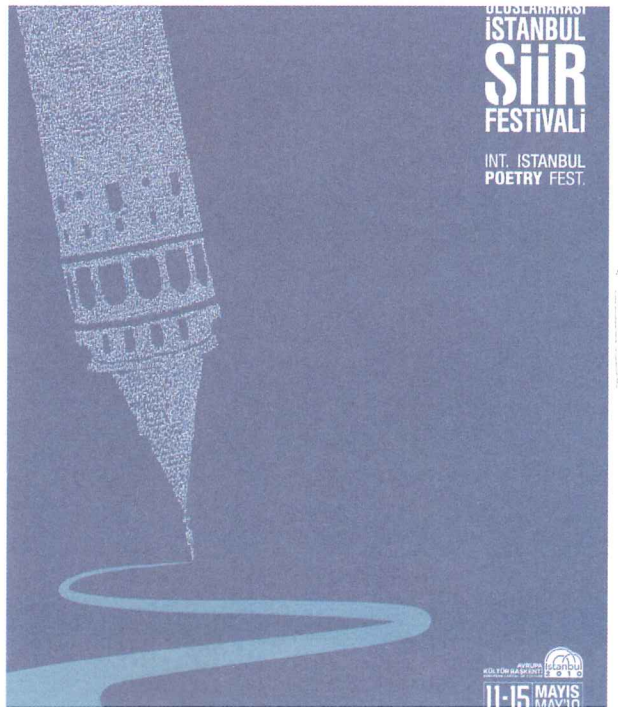
met Mercan, Ali Ural, Bünyamin Doğruer, Eyüp Azlal, Furkan Çalışkan, Mustafa Akar, Niyazi Özgür Yüce, Suavi Kemal Yazgıç, Şaban Abak, Yusuf Şahin, Zafer Acar gibi isimlerin şiirler okumalarının yanı sıra ve Enderun Topluluğun "İstanbul Şarkıları" isimli müzik dinletisi oldu.

Bir Hülya Adamının Romanı

Dergâh Yayınları'nın kuruluş aşamasında Mehmet Kaplan, Ahmet Hamdi Tanpınar'ın ve eserlerinin önemine işaret etmiştir. Kitapları şu anda çok kıymet görmese de ilerde önemi fark edilecektir demiştir. Mehmet Kaplan, Tanpınar'ın öğrencisidir. Kitabın yazarı Orhan Okay hem Mehmet Kaplan'ın hem de Tanpınar'ın öğrencisidir. Uzun yıllar boyunca Tanpınar hakkında çeşitli yazılar yazmış, eserlerini yorumlamıştır. Okay'ın bu eserinde, okuyucular Tanpınar'ın bugüne kadar ulaşılmamış kaynaklardan derlenen binbir ayrıntı ile zenginleştirilmiş bir biyografisini bulacakları gibi, birçok da resimle karşılaşacaklardır. Yıllardan beri oluşturulan Tanpınar resimleri arşivi bu kitapta kullanıldı. Eser, Tanpınar'ın daha da derinlikli olarak bilinmesine kaynaklık edebilecek, uzun sürede hazırlanmış bir kılavuz niteliğindedir.

Uluslararası İstanbul Şiir Festivali

 19. Geleneksel Şiir Gecesi
Şiir yalnızca şiir

AHMET EDİP BAŞARAN	MUSTAFA AKAR
AHMET MERCAN	NİYAZI ÖZGÜR YÜCE
ALİ URAL	SUAVİ KEMAL YAZGIÇ
BÜNYAMİN DOĞRUER	ŞABAN ABAK
EYÜP AZLAL	YUSUF ŞAHİN
FURKAN ÇALIŞKAN	ZAFER ACAR

"CANIM İSTANBUL"
YORUMLAYAN: SACİT ONAN

SUNUCU
SEYFULLAH KARTAL

ALİ EMİRİ EFENDİ KÜLTÜR MERKEZİ
18 MAYIS (SALI) 2010 SAAT: 19.30
İLETİŞİM: www.4fakulte.com • edebiyatbulteni@gmail.com • Tel: 0505 305 35 30

Bu yılki ana teması "İrlanda Şiiri ve Edebiyatı" olan festival, 24'ü Türk, 24'ü yabancı 48 şairin katılımı ile 11-15 Mayıs tarihleri arasında gerçekleşti. Festivalin açılışı Muhsin Ertuğrul sahnesinde oldu, festival kapsamında şiir okumaları, şair tanıtımları yapıldı, Zuhal Olcay, Cem Adrian, Yeni Türkü sahneye çıktı, çeşitli üniversitelerde şiir kapsamlı seminerler ve söyleşiler yapıldı. Arkeoloji Müzesi, Yerebatan Sarnıcı, Galata Kulesi ve köşkleri, festival mekânları arasında idi.

Bir Site: www.beyazhaberler.com

M. Mustafa Uzun'un yönetiminde açılan Beyaz Haberler internet sitesinde; dünyanın farklı coğrafyalarında yaşayan Müslümanlardan, liderlerden, önderlerden, mücahitlerden, direnişçilerden, aktivistlerden, devlet adamlarından, entelektüellerden ve 'beyaz insanlar'dan sesler yer alacak. Mustafa Uzun hakkında söylenecek o kadar çok şey var ki buraya sığdırmak ya da vasıflarından yaptıklarından birini diğerinin önüne geçirmek mümkün değil. Hepsine birden siteden ulaşmak mümkün...

4. Uluslararası Gençlik Buluşması

İslam Dünyası Sivil Toplum Kuruluşları Birliği (İDSB) tarafından organize edilen uluslararası gençlik buluşmalarının dördüncüsü, 12-18 Tem-

muz tarihleri arasında Türkiye'nin ev sahipliğinde gerçekleştirilecek.

İslam dünyasının birçok ülkesinden 150'yi aşkın katılımcı, İstanbul başta olmak üzere, çeşitli şehirlerde bir araya gelecek. Uluslararası gençlik buluşmaları geçen yıl yine Türkiye'de ve kış aylarında da Endonezya'da yapılmıştı. Her yıl iki defa organize edilen buluşmalarda, programa ev sahipliği yapan ülkedeki STKlar, kültürel ve sosyal mekânlar ziyaret ediyor, entelektüellerden ve önde gelen ilim adamlarından seminerler alınıyor ve karşılıklı yoğun bilgi alışverişinde bulunuluyor.

Açılış programı 12 Temmuz saat 18:30'da Fatih Ali Emiri Efendi Kültür Merkezi'nde gerçekleştirilecek.

Türkiye Namazı Okuyor!

Namaz Gönüllüleri Platformu

Namaz hakkında yazılmış ve toplamda 5 milyon satan 28 kitap, Namaz Gönüllüleri Platformu ve Moral Kitap işbirliği ile düzenlenen kampanya ile bir araya getirildi. Namaz Gönüllüleri tarafından, kampanyanın duyurulması amacıyla yapılan basın toplantısında son yıllarda namazla ilgili yayımlanan 70 kitabın okuyucu tarafından büyük ilgi gördüğünü belirtilerek, namaz kitaplarının daha çok okunmasının, namazın keşfedilmesine ve namazın önündeki engellerin kalkmasına vesile olacağı ifade edildi.

En çok okunan 28 adet namaz kitabı, çok uygun bir fiyata Moral Kitap'tan temin edilebilir.

Önden Gidenler İçin

Onlar gittiler
Yalnız bir yemin kaldı aramızda
Ben şimdi bu yanda
Kasılmış çıplak bir kurşun gibiyim
Namluda.

Onlar gittiler
Topraktan bir işaret taşıyarak alınlarında
Ben şimdi bu yanda
Gerilmiş bir an gibiyim
Doğumla ölüm arasına.

Onlar gittiler
Gelen zamandan bir haber gibydiler.

Ben şimdi bu yanda
İçilmiş bir and için bekleyenim
Kurulmuş saat gibi.

Onlar gittiler
Giderken bir mustu gibydiler.

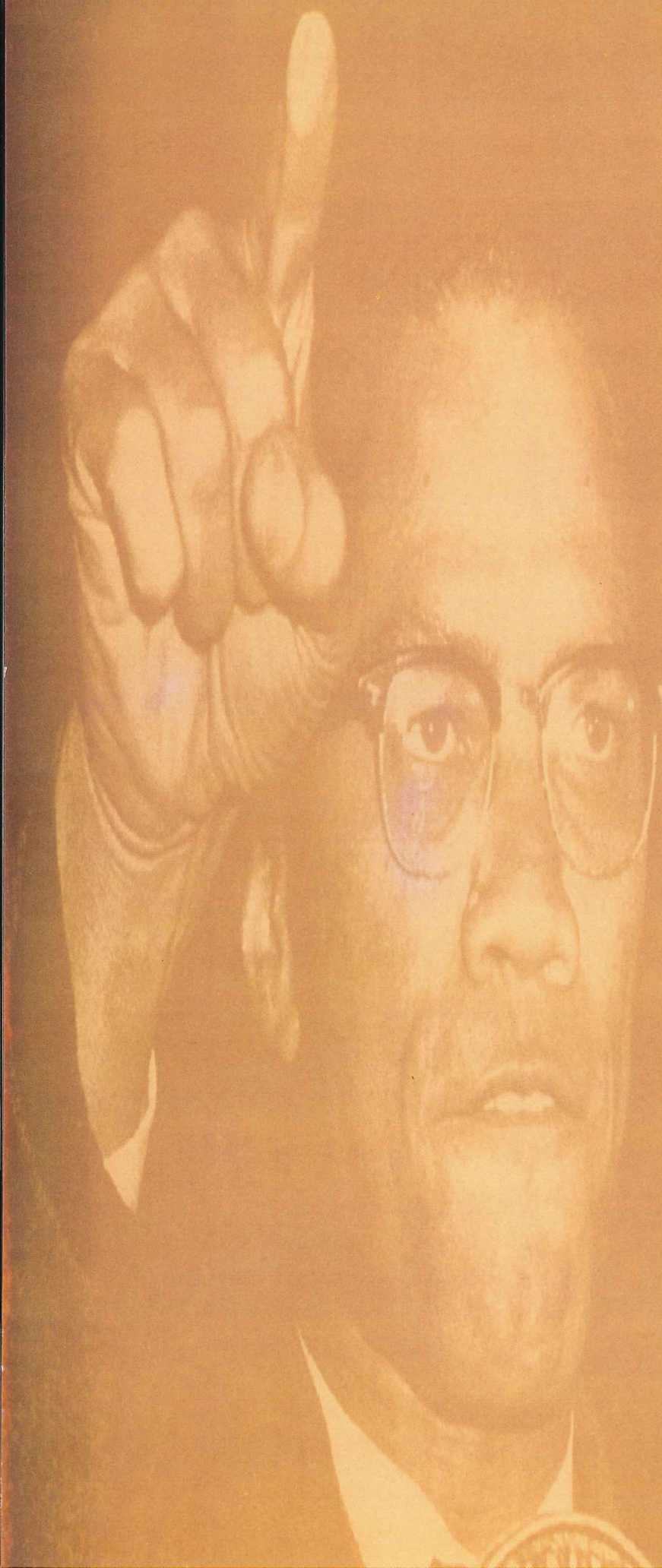
Erdem Beyazıt

Fussilet

30

Şüphesiz: "Bizim Rabbimiz Allah'tır" deyip sonra dosdoğru bir istikamet tuttururlar (yok mu); onların üzerine melekler iner (ve der ki:) "Korkmayın ve hüzne kapılmayın, size vadolunan cennetle sevinin."

*Bir taş at.
Bir taş daha at.
Bir şiir ateşle.
Bir yumruk yükselt.
Sesini yükselt.
Bir çocuk yetiştir.
Duvara bir slogan yaz.
Şehitleri an.
Bir hayal kur.
Tarihine sahip çık.
Sokaklara sahip çık.
Bir slogan at.
Bir tohum ek.
Bir ateş yak.
Terle.
Bir yara sar.
Bir dosta sevgi göster.
Hakikati söyle.
Arkanı kolla.
Gökyüzüne bak.
Aklını kullan.
Bir plan yap.
Bir umut ışığı ol.
Bir teoriyi test et.
Bir doğmaya meydan oku.
Korkunu kullan.
Bir damla gözyaşı akıt.
Hainlerle hesaplaş.
Ağırlığını hakkıyla taşı.
Sevmek için mücadele et.
Sınırı aş.*

Malcolm X